

DE STER

92E JAARGANG

NUMMER 9

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

SEPTEMBER 1992

DE STER

SEPTEMBER 1992

Op de omslag:

Hong Kong verenigt oude wijsheid en moderne technologie met verrassende natuurschoon. Maar de echte parel in de kolonie zijn de mensen. Zie 'Parels van het oosten', blz. 34. Fotografie: Lisa Berg.

ARTIKELN

BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUUM	
DE LANGE RIJ EENZAMEN PRESIDENT THOMAS S. MONSON	2
OP DE VLEUGELS VAN GEBED REGGIE R. VAN WAGONER	8
STROMEN, WINDEN EN DE POORTEN DER HEL ARTHUR R. BASSETT	26
PERELS VAN HET OOSTEN KELLENE RICKS	34

VOOR DE JONGEREN

MORMOONSE BOODSCHAP	
NIERENS NAARTOE?	13
3 UIT NIEUW-ZEELAND JANET THOMAS	14
NIET MIJN TIJD CARLOS JOSÉ GARCÍA	20
IETS GROOTS DOEN GERI CHRISTENSEN	46

RUBRIEKEN

INGEZONDEN BRIEVEN	1
VRAAG EN ANTWOORD	
WAAROM VERKONDIGEN WIJ HET EVANGELIE NIET IN ELK LAND? ..	22
HUISBEZOEKBOODSCHAP	
EEN HUIS BOUWEN	25

DE KINDERSTER

JOSEPH F. SMITH KELLENE RICKS	2
EEN BOODSCHAP VAN HET ALGEMEEN JEUGDWERKPRESDIUUM	
LIEVE KINDEREN	4
TE LANGZAAM JEANNE N. BURGON	6
EEN ENGEL IN HET JEUGDWERK CHARLES E. DAVIS	8
PARTICIPATIEPERIODE	
THUIS EN DE BUURT VIRGINIA PEARCE	12
PEDRO AYALA ESPINOSA CORLISS CLAYTON	14

DE STER

September 1992 92e jaargang Nummer 9

Officiële Nederlandstalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen

Eerste Presidium:

Ezra Taft Benson
Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson

Raad der Twalf:

Howard W. Hunter, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton,
L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust,
Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks,
M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott

Adviseurs:

Rex D. Pinegar, Charles Didier, Robert E. Wells

Redacteur: Rex D. Pinegar

Hoofd afdeling leerplannen: Ronald L. Knighton

Hoofd kerkelijke tijdschriften: Thomas L. Peterson

Internationale tijdschriften:

Zakelijk redacteur: Brian K. Kelly
Assistent: Marvin K. Gardner
Adjunct-redacteur: David Mitchell
Leidinggevend art-director: M. Masato Kawasaki
Art-director: Scott D. Van Kampen
Vormgeving: Sharrt Cook
Rooster: Diana W. Van Staveren

Vertaling, nieuwsredactie en administratie:

Kerkelijk Vertaalkbureau
Postbus 224, NL-3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 034 024 02 60
Hoofd vertaalkbureau: P. J. Stolp
Nieuwsredacteur: A. H. Niessink
Administratie: A. H. Niessink

Uitgeven:

Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage
Industriest. 21, Postfach 15 49, D-6382 Friedrichsdorf 1
Telefoon: 01 61 721 03 34

© 1992 by

The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Alle rechten voorbehouden

Printed in Germany

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans, Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees, Samoaans, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de twee maanden in het Indonesisch, Tahitiaans en Thais; en eens per kwartaal in het IJslands.

Informatie voor abonnees in de V.S.:

DE STER (ISBN 1044-3401) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, Utah 84150. Second-class postage paid at Salt Lake City, Utah. Subscription price \$10.00 a year \$1.00 per single copy. Thirty days notice required for change of address. When ordering a change, include address label from a recent issue; changes cannot be made unless both the old address and the new are included. Send USA and Canadian subscriptions and queries to Church Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America. Subscription information telephone number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to DE STER at 50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, United States of America.

Jaarabonnement:

Nederland: f 32,00 - België: Bfr. 590,00

Betalingen voor Nederland: bankreknr. 38.10.54.799 t.n.v. De Kerk van Jezus Christus, te Nieuwegein (Rabobank, Nieuwegein; postgiro v.d. bank: 422947).

Voor België: bankreknr. 404-6018551-44 t.n.v. Corp. of the Presiding Bishop, te Frankfurt (Kredietbank, Melsele).

Opgeve van een nieuw abonnement te richten aan de administratie.

Versijnt twaalf maal per jaar

PB MA 9209 DU

92989 120

Dutch

INGEZONDEN BRIEVEN

HEDENDAAGSE TOREN

De *Liahona* (Spaans) herinnert mij aan koning Benjamin toen hij op een toren stond om de wil van onze Hemelse Vader aan het volk over te brengen (zie Mosiah 2:8).

Tegenwoordig spreekt de profeet van de Heer tot de heiligen door middel van vele hedendaagse 'torens', waaronder de tijdschriften van de kerk. Wij zijn zeer bevoorrecht om een tijdschrift in onze eigen taal te hebben, zodat we het woord van de Heer kunnen bestuderen en koesteren.

Raúl Edgardo Cárcamo J.

Wijk La Lima

Ring La Lima (Honduras)

STERK VERLANGEN

Ik wil u danken voor uw fantastische tijdschrift. *Lys over Norge* (Noors) is prachtig opgezet. De artikelen hebben mij vaak vanuit geestelijke depressie opgetild naar een sterk verlangen om het evangelie van Jezus Christus na te leven.

Ik was vooral blij met het tijdschrift toen ik in dienst was. Ik was de enige heilige der laatste dagen, en de artikelen hebben me opgebeurd en vaak hielden ik tranen van vreugde.

Terje Hoel

Wijk Moss

Ring Oslo

PRACHTIGE ERVARING

Ik heb lang geaarzeld, maar nu móét ik u schrijven en danken voor de geweldige artikelen in *Der Stern* (Duits). Een van de artikelen ('Tempels en tempelwerk' van ouderling David B. Haight tijdens de algemene oktoberconferentie in 1990) was de aanzet tot een van de prachtigste ervaringen in mijn leven.

Ik ben in februari 1991 gedoopt en kreeg een exemplaar van het januarinummer met het conferentieverlag. Na het lezen van ouderling Haight's toespraak besloot ik dat zodra ik naar de tempel kon, ik mij zou laten dopen voor mijn overleden moeder. Later is mijn moeder aan mijn bed verschenen en zei ze me dat ze haar doop zou aanvaarden.

Ik zal mijn Hemelse Vader eeuwig dankbaar zijn voor een geestelijke ervaring die ik nooit zal vergeten – een ervaring die begon door *Der Stern* te lezen.

Erika Giesen

Wijk Gluckstadt

Ring Neumunster

NOOT VAN DE REDACTIE

Wij zijn erg blij met onze trouwe lezers, en nodigen u uit om ons brieven, artikelen en verhalen te sturen. Taal is geen belemmering. Noem uw volledige naam, adres, wijk of gemeente en ring of district. Wij hebben genomen van de brieven en artikelen die we hebben ontvangen en zien uit naar meer materiaal van onze lezers in de toekomst. Ons adres is:

International Magazines,

50 East North Temple Street,

Salt Lake City, Utah 84150, USA.

De lange rij eenzamen

President Thomas S. Monson

Tweede raadgever in het Eerste Presidium

De brief van Jakobus is een geliefd bijbelboek. Ik vind de korte boodschap van Jakobus zowel hartverwarmend als levendig. We kennen allemaal die bekende passage: 'Indien echter iemand van u inwijsheid te kort schiet, dan bidde hij God daarom, die aan allen geeft, eenvoudigweg en zonder verwijt; en zij zal hem gegeven worden' (Jakobus 1:5). Maar wie van ons kent Jakobus' definitie van godsdienst? 'Zuivere en onbevleete godsdienst voor God, de Vader, is: omzien naar wezen en weduwen in hun druk en zichzelf onbesmet van de wereld bewaren' (Jakobus 1:27).

Het woord weduwe scheen bijzondere betekenis voor onze Heer te hebben. Hij waarschuwde zijn discipelen op te passen voor het voorbeeld van de schriftgeleerden, die zich rechtvaardig probeerden voor te doen met lange gewaden en uitvoerige gebeden, maar die de huizen der weduwen opeten (zie Marcus 12:38, 40).

Tot de Nephieten richtte Hij deze waarschuwing: 'En Ik zal tot u komen om te oordelen; en Ik zal een snelle Getuige zijn tegen hen, die (...) de weduwe (...) verdrukken' (3 Nephi 24:5).

**Laten we van de zorg
voor de behoeftigen ook
een levensles voor onze
kinderen maken.**

Tegen de profeet Joseph Smith zei Hij: 'En de voorraadschuur moet door de vrijwillige gaven der kerk worden onderhouden; en voor de weduwen en wezen, alsmede voor de armen, moet worden gezorgd' (LV 83:6).

Dat waren geen nieuwe leerstellingen. Dat zijn ze nu ook niet. Voortdurend toonde de Meester, door zijn voorbeeld, zijn bezorgdheid om de weduwe. Hij ging persoonlijk naar de rouwende weduwe in Naïn, die haar enige zoon had verloren; Hij gaf de dode zoon de levensadem terug – en de verbijsterde moeder haar zoon. En naar de weduwe in Sarefat, die met haar zoon de hongerdood dreigde te sterven, stuurde Hij de profeet Elia met de macht om geloof te onderwijzen en ook voor voedsel te zorgen.

We kunnen zeggen: 'Ach, dat was lang geleden en heel ver weg.' Daarop zeg ik: 'Is er in uw omgeving een stadje Sarefat? Een stadje Naïn?' Wij weten dat onze steden [Amsterdam] of [Antwerpen] heten, [Utrecht] of [Gent]. Maar hoe de plaats ook heet, in elke stad woont de weduwe die haar metgezel heeft verloren en vaak ook haar kind. De behoefte is gelijk. De beproeving is echt.

Het huis waar de weduwe woont is meestal niet groot of luxueus. Vaak is het klein en bescheiden. Vaak moet je er een trap voor op of een gang door en telt de woning maar één kamer. Naar zulke woningen stuurt Hij u en mij.

Er kan behoefte zijn aan voedsel, kleding – misschien zelfs onderdak. Daarvoor kan worden gezorgd. En bijna altijd hoopt zij op die bijzondere gave die de ziel voedt.

*Ga naar hen die wenen, die levensmoe zijn;
Ga naar hen die eenzaam zijn, die treuren;
En spreid onderweg wat vriendelijkheid in het rond.
O, probeer de wereld wat op te beuren!
(Mevr. F. A. Breck.)*

Elke dag komen er mensen met bijzondere behoeften bij. Let maar eens op de overlijdensberichten in de krant. Hier ontvouwt het drama van het leven zich voor onze ogen. De hele mensheid krijgt te maken met de dood. Hij komt tot bejaarden die nog maar moeizaam kunnen lopen; zijn roepstem

wordt gehoord door hen die nauwelijks halverwege hun levensreis zijn, en vaak doet hij het gelach van kleine kinderen verstommen.

Als de bloemstukken verwelken, het medeleven van vrienden herinnering wordt, en de gebeden en troostende woorden langzaam vervagen, voegen de treurende zich vaak bij de uitgestrekte menigte die ik 'De lange rij eenzamen' zal noemen. Zij missen nu het kindergelach, de tienerdrukte, de tedere, liefdevolle zorg van een overleden metgezel. De klok tikt harder, de tijd gaat langzamer, en vier muren blijken ineens een gevangenis te zijn.

Hopelijk horen wij allen de woorden van de Heiland weerklanken: 'In zoverre gij dit aan één van deze mijn [minsten] (...) hebt gedaan, hebt gij het Mij gedaan' (Matteüs 25:40).

Laten wij ons voornemen meer aandacht te besteden aan hen die in behoeftige omstandigheden verkeren, en laten we dat dan zo doen dat ook onze kinderen deze levenslessen leren.

Ik heb vele jeugdherinneringen. Één daarvan was het uitzien naar het warme eten op zondag. En net als wij kinderen dan 'vergingen' van de honger ongeduldig aan tafel zaten en de lucht van roastbeef opsnoeven, zei m'n moeder: 'Tommie, breng dit bord met eten even naar Ouwe Bob en kom dan snel terug.' Ik snapte maar niet waarom we niet eerst zelf aan tafel konden gaan en dan later zijn bord eten brengen. Maar ik vroeg dat nooit en rende snel naar Bobs huis en wachtte ongeduldig tot zijn bejaarde voeten hem eindelijk bij de deur brachten. Ik gaf hem het bord eten, en hij gaf mij een schoon bord van de vorige zondag terug en gaf me een dubbeltje als beloning voor mijn diensten. Mijn antwoord was altijd hetzelfde: 'Ik kan het geld niet aannemen. Mijn moeder zou me wat doen.' Dan ging hij met z'n gerimpelde hand door m'n blonde haar en zei hij: 'Jongen, je hebt een geweldige moeder. Zeg maar dankjewel voor me.' Weet u, volgens mij heb ik dat nooit doorgegeven. Ik had een beetje het idee dat moeder dat niet hoefde te horen. Ze wist wel hoe dankbaar hij was. Ik weet ook nog dat het zondagse eten altijd net iets lekkerder smaakte als ik m'n klusje had gedaan.

Ouwe Bob kwam op een vreemde manier in ons leven.

**We moeten de last van de
vertredene verlichten en
het eenzame hart
vertroosten.**

Hij was een weduwnaar van boven de tachtig toen het huis waar hij in woonde afgebroken moest worden. Toen wij met z'n drieën op de schommel op de veranda zaten, hoorde ik hoe hij m'n grootvader over zijn probleem vertelde. Op klagende toon zei hij: 'Meneer Condie, ik weet niet wat ik moet doen. Ik heb geen familie. Ik kan nergens heen. Ik heb geen geld.'

Ik vroeg me af wat opa zou zeggen. Langzaam reikte hij naar z'n zak en haalde daar die oude leren beurs te voorschijn waaruit hij, op mijn aandringen, maar al te vaak een cent of een stuiver had gepakt om wat lekkers te kopen. Dit keer pakte hij een sleutel en gaf die aan Ouwé Bob. Teder zei hij: 'Bob, hier is de sleutel van mijn andere huis. Neem maar. Breng je spullen ernaartoe en blijf zolang je wilt. Je hoeft geen huur te betalen en niemand zal je ooit nog op straat zetten.'

Tranen welden op in de ogen van Ouwé Bob en stroomden over zijn wangen om dan in zijn lange, witte baard te verdwijnen. Ook opa's ogen waren nat. Ik zei niks, maar die dag was mijn opa een reus. Ik was trots dat ik zijn naam mocht dragen. Hoewel ik nog maar een jochie was, heeft die les mijn leven beïnvloed.

Ieder heeft zo zijn eigen manier van vieren. Rond de kerst

vind ik het heerlijk om de weduwen en weduwnaars op te zoeken uit de wijk waar ik bisschop ben geweest. Bij zulke bezoeken weet ik nooit wat ik kan verwachten, maar één ding weet ik wel: zulke bezoeken vervullen mij met de geest van Kerstmis, die in feite de Geest van Christus is.

Kom, dan zoeken we een paar van die mensen op.

In een verzorgingstehuis op First South onderbreken we misschien, zoals ik een paar jaar geleden, een belangrijke football-wedstrijd. Daar, voor de tv, zaten twee weduwen. Ze waren keurig netjes gekleed en volgden gespannen de wedstrijd. 'Wie wint er?' vroeg ik. 'We weten niet eens wie er spelen, maar ze zijn wel aardig gezelschap.' Ik ging tussen deze twee engelen zitten en legde ze het football-spel uit. Het was de beste wedstrijd die ik ooit heb gezien. Misschien miste ik een vergadering, maar ik oogstte daar wel een herinnering.

Snel verder naar Redwood Road. Daar staat een veel groter tehuis waar veel weduwen wonen. De meesten zitten in de goed verlichte woonkamer. Maar degene die ik moet hebben zit alleen in haar slaapkamer. Sinds een ernstige beroerte enkele jaren terug heeft ze geen woord meer gezegd. Maar wie weet wat ze allemaal opvangt en dus praat ik over leuke tijden die we samen hebben gehad. Geen spoor van herkenning, geen woord. Een verzorger vroeg zelfs of ik wel wist dat deze patiënte al jaren niets meer had gezegd. Maar wat maakt het uit. Niet alleen heb ik van mijn monoloog genoten – ik ben ook even in Gods gezelschap geweest.

Op West Temple staat ook een verzorgingstehuis waar vier weduwen wonen. Elke keer als je de stoep opliep zag je hoe er een gordijn open werd geschoven door iemand die uur na uur op de naderende voetstappen van een vriend wachtte. Wat een onthaal! We haalden goede herinneringen op, misschien een cadeautje, een priesterschapszegen; maar dan was het tijd om te gaan. Nooit kon ik weggaan zonder eerst gehoor te geven aan het verzoek van een weduwe die al bijna honderd was. Hoewel ze blind was, zei ze dan: 'Bisschop, ik wil graag dat je op mijn begrafenis spreekt en uit je hoofd het gedicht van Alfred Lord Tennyson, "Crossing the Bar" [Over de drempel] voordraagt. Laat even horen of je 't nog kan.' Daar ging ik:

**Als de bloemstukken
verwelken en het
medeleven van vrienden
herinnering wordt,
voegen de treurenden zich
bij de uitgestrekte
menigte eenzamen.**

*Zonsondergang, avondster,
Ja, ik word geroepen,
En laat er geen treurnis zijn
Als ik de zee opkoers (. . .)
Schemer, avondklok,
En dan de duisternis!
Laat er geen scheidsverdriet zijn
Als ik mij inscheep;
Want hoewel uit dit meer van tijd en plaats
De stroom mij ver zal voeren,
Hoop ik mijn Maker te aanschouwen,
Als ik over de drempel ben.*

't Ontroerde haar, en dan zei ze met een glimlach: 'Tom-mie, dat was heel aardig, maar zorg dat je 't op mijn begrafenis ietsje beter doet.' Ik heb ook dat verzoek ingewilligd.

Toen onze geliefde president Spencer W. Kimball eens mensen ontving uit een land waar armoede heerste, vroeg hij niet naar cijfers maar: 'Hebben onze mensen genoeg te eten? Wordt er voor de weduwen gezorgd?' Hij maakte zich zorgen.

Tijdens het presidium van George Albert Smith woonde er in onze wijk een zeer arme weduwe die zorgde voor haar drie dochters, alle drie invalide. Ze waren zwaar en bijna volkomen hulpeloos. Op deze lieve vrouw rustte de taak om de meisjes te baden, voeden, kleden en verzorgen. Er was weinig geld. Hulp van buiten was er helemaal niet. Toen kwam de grote klap dat het huis verkocht moest worden. Wat moest ze doen? Waar kon ze heen? De bisschop ging naar het hoofdkantoor van de kerk om te informeren of het huis op de een of andere manier gekocht kon worden. Het was zo klein, de prijs zo redelijk. Het verzoek werd overwogen maar afgewezen. Een verdrietige bisschop liep net de hoofdingang van het gebouw uit toen hij president George Albert Smith tegenkwam. Na een begroeting vroeg president Smith: 'Wat brengt jou naar ons kantoor?' Hij luisterde aandachtig naar het relaas van de bisschop, maar zei niets. Toen zei hij dat hij even een paar minuten weg moest. Hij kwam glimlachend terug en zei: 'Ga maar naar de vierde verdieping, daar ligt een cheque op je te wachten. Koop het huis.'

'Maar het verzoek was afgewezen.'

President Smith glimlachte weer en zei: 'Het is net heroverwogen en goedgekeurd.' Het huis werd gekocht. Die lieve weduwe bleef er wonen en verzorgde haar dochters tot ze allen overleden waren. Uiteindelijk ging ook zij terug naar huis, naar God en haar hemelse beloning.

De leiders van de kerk hebben oog voor de weduwe, de weduwnaar, de eenzame. Kunnen wij dan minder zorgzaam zijn? We weten dat in het midden des tijds er een bijzondere, heldere ster in de hemel scheen. Wijze mannen volgden die en vonden het Christuskind. Ook nu kijken wijze mannen naar de hemel en zien ook een bijzondere, heldere ster. Die zal u en mij naar onze kansen leiden. De last van de ver-tredene zal verlicht worden, het eenzame hart zal vertroost worden – en zielen zullen gered worden. Die van u, van hen en van mij. Als we werkelijk luisteren, kunnen we die stem van ver-horen die tot Ans zegt wat ook toen gezegd werd: 'Wèl ge-daan, gij goede en getrouwe slaaf' (Matteüs 25:21). □

SUGGESTIES VOOR DE HUISONDERWIJZERS

1. In woord en daad heeft de Heer krachtig en voortdurend onderricht dat wij voor de wezen, vaderlozen, wezen en armen moeten zorgen.
2. Elke dag komen er mensen met bijzondere behoeften bij.
3. In al onze steden, wijken en gemeenten zijn er mensen die wij kunnen helpen. Wie kunnen wij helpen?
4. Als wij als ouders ons best doen om mensen in behoeftige omstandigheden te helpen, moeten we eraan denken onze kinderen bij deze levenslessen te betrekken.

In 1942 begon de jonge Alexandria aan een reis van 800 kilometer door het door oorlogsgeweld getroffen Rusland. Ze leek oneindig ver van huis. Maar ze putte moed uit het gebed.

OP DE VLEUGELS VAN GEBED

Reggie R. Van Wagoner

**Alexandria op
zeventienjarige leeftijd.**

In de zomer van 1941, toen Alexandria Safronov nog maar zeventien jaar oud was, richtten de Duitse legers hun aandacht op het oosten en vielen in hoog tempo haar vaderland binnen. Hoewel ze al een tijd een voorgevoel had dat ook haar leven geraakt zou worden door de toenemende spanning in Europa, waren de gevolgen ervan voor haar en de overige gezinsleden verwoestender dan ze zich ooit had kunnen indenken.

Alexandria, in 1924 geboren in de Oekraïense Republiek, was een van de vier dochters van Michael en Hanna Safronov. Michael was een goede buur en een harde werker die van paarden hield. Hanna was een vrouw met een sterk geloof die, hoewel in stilte, vaak bad, want in de Oekraïne was het verboden om thuis godsdienst te beoefenen of daar onderricht in te geven. Van beide ouders leerde Alexandria waardevolle lessen, maar van haar moeder leerde ze op God vertrouwen.

Eén voorbeeld van het geloof van haar moeder liet een onuitwisbare indruk achter op de negenjarige Alexandria. Haar vader, die op een dag hard op het veld had gewerkt, kwam eerder dan gewoonlijk thuis met brandende koorts. Hanna riep onmiddellijk de kinderen bij elkaar; ze vroeg hun om niet te praten, knielde toen aan het bed van haar man neer en bad in stilte. Toen ze weer opstond, glimlachte ze naar

haar bezorgde kinderen. 'Papa wordt gauw weer beter', zei ze. Die dag zakte de koorts en kon hij weer naar zijn werk. Alexandria is die gebeurtenis nooit vergeten.

In november 1941 waren de Duitse troepen tot Moskou en Leningrad opgerukt. Die maand trouwde Alexandria met een Russische soldaat die uit gevangenschap was ontsnapt. Met de oorlog op de hielen vluchtten ze ver naar het noorden om daar bij de familie van Alexandria's man in te trekken. Maar al gauw bereikte de oorlog ook hen en

zij en vele andere gezinnen werden gedwongen om zich vier maanden in de nabijgelegen bossen schuil te houden.

Vaak zag Alexandria haar man dagenlang niet. Samen met vele andere jongemannen had hij zich bij de ondergrondse verzetsbeweging aangemeld die konvoien van de vijand aanviel. Alexandria vreesde voor zijn leven maar kon verder niets doen. Wat haar leven nog moeilijker maakte was dat haar schoonfamilie haar niet accepteerde. Omdat zij uit de Oekraïne kwam en een andere taal sprak, beschouwden ze haar als minderwaardig. 'Het was allemaal erg deprimerend', weet ze nog. 'Ik huilde de hele tijd.'

Op een nacht kwam Alexandria's man thuis en gaf haar de schrik van haar leven: niet alleen vertelde hij haar dat hij nu bij de nazi's was, maar hij eiste ook dat ze zou vertrekken en nooit meer terugkomen. Alexandria, bang voor het drei-

gende, vijandige gedrag van haar man, vertrok. Ze heeft hem nooit meer gezien. De reis naar het huis van haar ouders, zo'n 800 kilometer ver weg, leek een onmogelijkheid. De afstand was ontmoedigend, en ze had geen eten. Om de zaak nog erger te maken, was het winter. Maar die angst was niets vergeleken bij de gedachte dat ze alleen door oorlogsgebied moest reizen. Alexandria weet nog hoe ze alleen in de sneeuw zat, hongerig en verzwakt, met koude tranen op haar wangen. Ze was ontroostbaar, tot ze zich de gebeden van haar moeder herinnerde en besloot zelf ook voor de eerste keer te bidden:

'Help mij. Help mij thuis te komen.' Ze wist niet zeker of haar gebed gehoord was, maar ze begon aan de gevaarlijke tocht.

De winterdagen gingen langzaam voorbij. Alsof het in antwoord op haar gebed was, gaf iemand haar onderweg een landkaart. Dat vonkje hoop hield haar op de been, van boerderij tot boerderij en stadje tot stadje, dag na dag. Als het ging schemeren, smeekte ze bij vreemdelingen om een slaapplek – een vloer of een schuur, het maakte niet uit zolang ze maar binnen was zodat ze niet opgepakt – en neergeschoten – zou worden omdat ze het uitgaansverbod overtrad. Voedsel was zo schaars dat ze niets anders te eten had dan de schamele korsten droog brood en aardappelschillen die ze in vuilnisbakken vond nadat de huiseigenaren naar bed waren gegaan. Zodra het licht werd ging ze weer verder, vaak met vochtige kleren door de klamme, lekkende schuren waarin ze had geslapen.

Laat op een middag, na een ongewoon lange voettocht door diepe sneeuw, was Alexandria uitgeput en ze wist dat ze het volgende stadje niet zou bereiken voordat het uitgaansverbod zou ingaan. Ze was bang omdat ze gehoord had dat er Duitse soldaten in de omgeving waren. Ineens zag ze drie door paarden getrokken en door Duitse soldaten bereden hooiwagens op de smalle weg. Terwijl Alexandria zich vlakbij verstopte, kreeg ze een idee. Als ze ongezien op een van de wagens kon springen, zou ze voor donker in het volgende stadje zijn. De laatste wagen kwam voorbij en ze bracht haar wanhopige plan ten uitvoer. Ze rende uit alle macht en wist een

staaf aan de achterkant van de wagen vast te grijpen en op de wagen te klimmen.

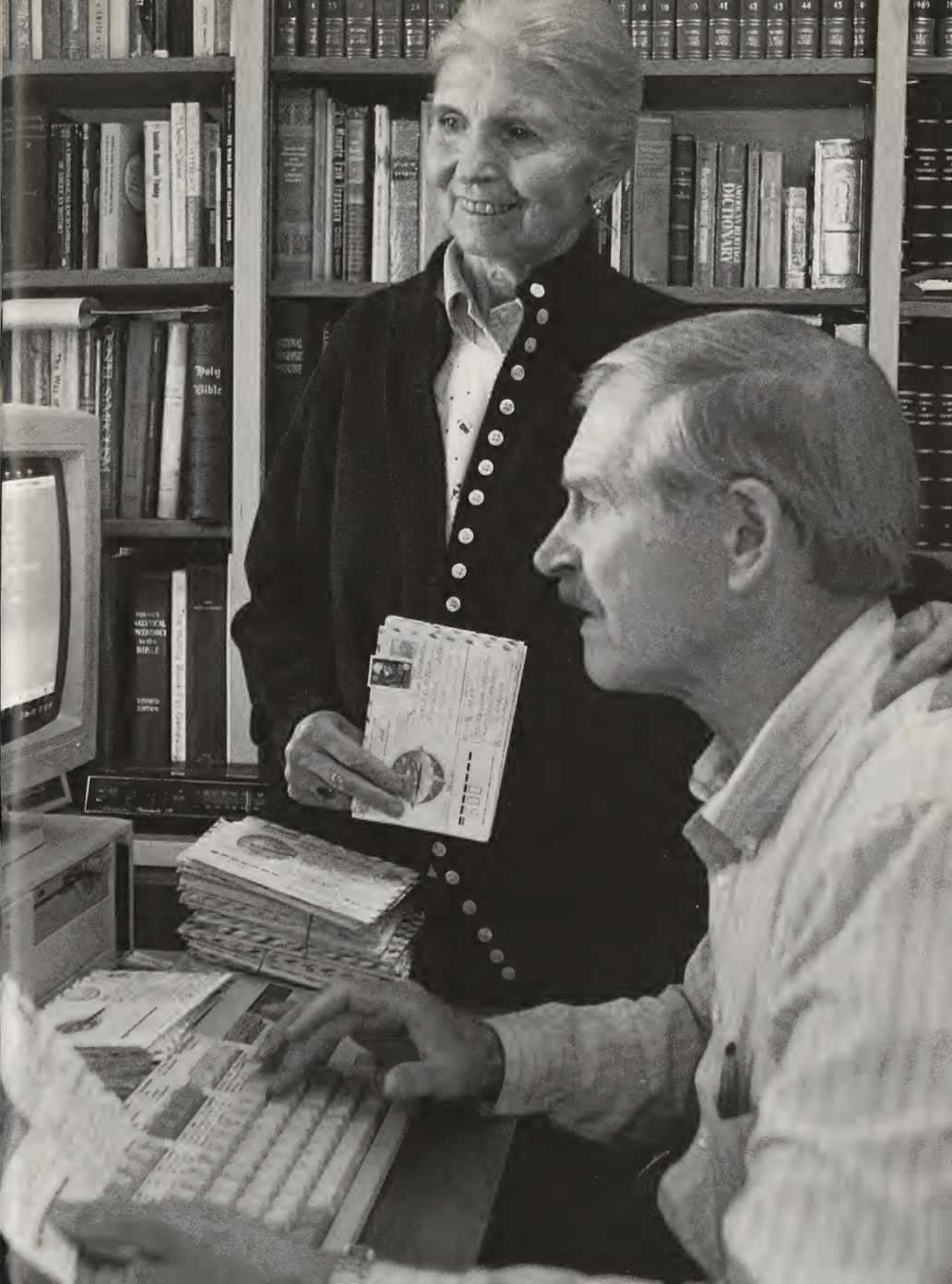
Alexandria zat redelijk comfortabel totdat, een paar kilometer verder, de wagens ineens stopten. Ze verstijfde van angst. Toen ze voetstappen hoorde naderen, kneep ze haar ogen dicht en bad in stilte. 'Lieve God, help me alstublieft!' De voetstappen kwamen dichterbij en stopten vlak naast haar. Alexandria keek omhoog, recht in de vriendelijke ogen van een jonge soldaat die haar gebaarde stil te blijven zitten. Toen ging hij naar 'n kameraden terug zonder iets over zijn ontdekking te zeggen. De wagens gingen verder en Alexandria kwam veilig in het volgende stadje.

'Ik weet dat Hemelse Vader over mij waakte en mij hielp', zegt ze met tranen van emotie in haar ogen.

Na een reis van weken kwam Alexandria thuis, mager en verzwakt maar dolblij dat ze weer bij haar familie was. Maar kort daarna werden alle jonge, gezonde mensen bijgedreven en naar Duitsland gestuurd om de oorlogsindustrie te steunen. Alexandria was geen uitzondering. Ze wist niet dat het kamp waar ze drie maanden doorbracht, Dachau, het toneel van onuitsprekelijke ellende voor haar volk was. Daarvandaan werd Alexandria van boerderij naar boerderij gebracht om verschillende werkzaamheden te verrichten totdat de Amerikaanse bevrijdingstroepen in het voorjaar van 1945 Duitsland binnenvielen.

Nu de oorlog voorbij was, wilde Alexandria terug naar haar ouders. Maar ze werd ziek, lag twee weken in het ziekenhuis en miste haar trein. Nu beseft ze dat dat een zegen was. De mensen die terugkeerden naar de Sovjetunie werden met enorme problemen geconfronteerd, en de leefomstandigheden waren in Duitsland veel beter dan in de Sovjetunie. Toen ze in 1945 in een vreemdelingenkamp woonde, ontmoette ze dankzij een 'op goed geluk'-afspraken een knappe Amerikaanse soldaat. Na enkele maanden verkering trouwden ze en twee jaar later nam sergeant Ronnie Graybeal zijn jonge bruid mee terug naar de Verenigde Staten.

Toen twee HLD-zendelingen in 1959 bij hen aanbelden, wist Alexandria dat hun boodschap bijzonder was. Haar man en twee kinderen werden er ook door geraakt en de familie

Graybeal bereidde zich voor op de doop. Toen broeder Graybeal hoorde dat de luchtmacht hem naar Duitsland zou overplaatsen, besloot hij zich voor zijn vertrek te laten dopen. Maar Alexandria worstelde nog steeds met de vraag of Joseph Smith een profeet van God was. Enige tijd later, toen het gezin naar Duitsland was verhuisd, zei haar man: 'Als je het echt wil weten, vraag het dan aan je Hemelse Vader.' Dat was precies wat Alexandria die avond deed. 'Ik weet niet wat er gebeurde,' legt ze uit, 'maar de volgende ochtend wist ik dat Joseph Smith een profeet was.' Alexandria en de twee kinderen zijn kort daarop, in juni 1960, in Karlsruhe gedoopt.

'Ik voelde me heerlijk,' zegt zuster Graybeal als ze aan haar doop terugdenkt. 'Mijn getuigenis was gesterkt en ik kon geen genoeg van het evangelie krijgen. Ik studeerde en studeerde. Het was alsof ik door een deur was gelopen en zag dat er licht brandde. Het was prachtig.'

Alexandria had haar thuisland 29 jaar niet gezien. Maar in die tijd schreef ze met haar ouders en een zus. Hoewel ze hen wilde bezoeken, werd haar verschillende keren een visum geweigerd. Uiteindelijk, in 1972, kreeg ze toestemming om haar familie te bezoeken. De hereniging was bitterzoet: haar moeder en twee van haar zussen waren overleden, en haar bejaarde vader was blind. Toch vond ze het fijn om weer thuis te zijn bij haar vader, haar zus Katrina en haar familieleden en goede vrienden.

Tijdens haar bezoek bezocht de familie het graf van Alexandria's moeder. Overmand door emotie viel Katrina op het graf en huilde. Alexandria knielde naast haar neer en vertelde haar dat de dood niet het einde was, dat haar moeder in de geest nog steeds leefde en dat ze eens weer bij haar zouden zijn. Katrina begreep het niet, maar er was hoop in haar ogen, en dus legde Alexandria in zo eenvoudig mogelijke woorden het heilsplan uit. Katrina luisterde intens, wendde zich toen tot haar vader, die had meegeluisterd. 'Papa, gelooft u wat zij zegt?' Tranen liepen over zijn wangen terwijl hij ja knikte. Alexandria gaf haar getuigenis en zag een vonk van verlichting op hun gezicht verschijnen. Nog nooit hadden ze over zulke zaken gesproken. Er was een zaadje van geloof geplant.

Tegenwoordig getuigen Alexandria's geluk, geestelijke kracht en diep gevoel van dankbaarheid van de opmerkelijke wijze waarop haar toewijding aan het evangelie haar leven vorm heeft gegeven. De herinneringen aan haar beproevingen als jong zeventienjarig meisje zijn nog pijnlijk, maar haar verdriet verdwijnt als ze blij over de recente veranderingen in Europa en de voormalige Sovjetunie praat. Ze weet zeker dat, net als haar eigen familie, vele mensen in de voormalige Sovjetunie worden voorbereid op de tijd dat er in haar vaderland een grote oogst van zielen zal zijn.

En zuster Graybeal heeft haar sikkels al ingeslagen. Geholpen door anderen stuurt de familie Graybeal al enkele maanden elke maand gemiddeld honderd geschenkpakketten naar Rusland. Elk pakket bevat een exemplaar van de Bijbel, het Boek van Mormon en het boek Evangeliebeginselen. Daarnaast zit er een brochure over het eerste visioen in, een afbeelding van Jezus Christus en een persoonlijke brief en getuigenis van zuster Graybeal.

De reacties zijn overweldigend. Zuster Graybeal denkt met blijdschap terug aan de eerste bedankbrief die ze uit Rusland kreeg en aan het gevoel dat ze toen had. 'We waren door het dulle heen! Daar zijn echt geen woorden voor. Ik huilde en kon maar niet ophouden.'

Ook nu ontvangt de familie Graybeal veel verzoeken om literatuur. In een van die brieven stond: 'Ik heb een brandende honger naar kennis van God. Ik heb nog nooit zo'n verlangen gevoeld. Ik bid dat de Heer u mag inspireren om mij te helpen. Ik zou graag meer willen weten over De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen en hoe die mij kan helpen om rust en voldoening in het leven te vinden. Stuur alstublieft zoveel mogelijk.'

Met haar charmante accent haalt Alexandria een van haar lievelingsteksten aan: 'Zo zijt gij dan geen vreemdelingen en bijwoners meer, maar medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods' (Efeziërs 2:19). Zij weet dat waar we ook wonen, de Heer dicht bij ons is en ons kan helpen. □

MORMORANDUM

NERGENS NAARTOE?

‘Zijt (...) één van zin en
één van hart,
eendrachtig in alle dingen.’

(2 Nephi 1:21)

3

UIT
NIEUW-
ZEELAND

Janet Thomas

Voor een groot deel van de wereld lijkt Nieuw-Zeeland een heel eind weg. Maar Nieuwzeelanders voelen zich niet eenzaam. Ze weten dat hun land een heerlijke plek is om te wonen, ook al halen ze het wereldnieuws niet vaak. Het is een ongelooflijk groen en prachtig oord, twee grote eilanden omringd door groepjes kleine eilandjes, met meer schapen dan mensen. En net zoals de schapen de stem van een dierbare herder herkennen, zo geven jonge Nieuwzeelandse

Links: Apii Rota, rechtsboven, heeft een sterke band met de andere lauwermeisjes in haar wijk. **Boven:** Apii demonstreert haar techniek in de kunst van de zelfverdediging.

heiligen der laatste dagen gehoor aan de stem van de profeten.

Even voorstellen: drie talentvolle Nieuwzeelandse tieners, voor wie het evangelie een belangrijk deel van hun leven is.

TEREAPII ROTA

Pas op voor Apii's voeten!

Een welgemikte trap en je ligt.

Maar Apii's voeten zijn alleen gevaarlijk bij Tae Kwon Do-wedstrijden. In het dage-lijkse leven is Tereapii Rota (16) uit Toko-rua een opgewekte, leuke meid die zich op school verdienstelijk maakt als klasvertegenwoordigster in het schoolbestuur. Maar in haar vrije tijd wordt ze door haar vader getraind in de edele kunst van de zelfverdediging. Ze is er zo goed in dat ze de nationale

Rechts: Romaine Marshall, hier met zijn vader, probeert een goede invloed te hebben op zijn vrienden die geen lid zijn.

Onder: Romaine heeft voor zichzelf uitgemaakt dat hij volgens het evangelie wil leven. Hij en zijn teamgenoten van het basketbalteam versterken elkaar met een gevoel van eenheid.

juniorenkampioenschappen Tae Kwon Do gewonnen heeft. Ze was zelf nogal verrast door haar succes, omdat het de eerste keer was dat ze serieus aan een toernooi had meegedaan. 'Veel mensen in het publiek steunden me', zegt Apii, nog steeds een beetje ongelovig. 'En ik kende ze niet eens.'

Apii is de oudste van zes kinderen. Zij en haar broertje van tien trainen het fanatiek met hun vader. Ze zijn lid van een sportclub waar Apii vaak met de jongens traint omdat er niet veel meisjes zijn die haar een beetje partij kunnen geven.

Hoewel Apii veel tijd op de sportclub doorbrengt, zijn haar beste vriendinnen de andere lauwermeisjes in haar wijk. 'We zijn met z'n vieren en we hebben een heel sterke band. We doen alles samen. Het is fijn om goede vrienden te hebben', zegt Apii. 'We lachen ook veel. We tillen niet zo zwaar aan het leven.'

Een beetje lachen om het leven maakt het Apii en haar vriendinnen ook gemakkelijker om weerstand te bieden aan de verleidingen waar zestienjarige mee te maken krijgen. 'Het moeilijkste, denk ik, van zestien zijn', zegt Apii, 'is nee zeggen tegen anderen. Iemand nodigt je uit voor een verjaardagsfeest of een uitstapje. Mama en papa weten wat er kan gebeuren, en dus moet je gewoon nee zeggen. Dan proberen die mensen je over te halen, maar je moet toch nee zeggen.' Maar Apii en

haar vriendinnen hebben zoveel plezier zonder tegen de normen van de kerk in te gaan dat het gemakkelijker voor ze is om niet naar feestjes te gaan waarvan ze weten dat ze er niet thuishoren.

Het feit dat Apii leeft is een van de redenen dat het gezin lid van de kerk is geworden. Toen ze acht was, lag ze zwaar ziek met astma. De zendelingen gaven haar een zegen en letterlijk een paar momenten later was ze beter. 'Ik was heel slap', zegt Apii. 'Ik kon niks. Ik had niet gegeten of gedronken. Maar toen de zendelingen amen hadden gezegd, was ik beter. Ik deed m'n ogen open en vroeg om wat te drinken. Iedereen lachte een beetje, zo opgelucht waren ze. Ik dacht heel veel aan de zegen. Ik wist zeker dat ik er beter door zou worden. Ik was negen toen we lid van de kerk werden.'

Apii wil graag verder leren. Ze hoopt naar de universiteit te kunnen en dan het bedrijfsleven in.

In de tussentijd: pas op voor Apii's flitsende voeten.

ROMAINE MARSHALL

Als Romaine met zijn vrienden voor zijn huis basketbal speelt, hoeft hij maar op te kijken om de tempel te zien, die wit tegen een groene heuvel afsteekt. Romaine woont letterlijk in de schaduw van een HLD-tempel. Veel van zijn vrienden zijn lid, zijn klasgenoten zijn lid, zijn leerkrachten zijn lid, en zijn bas-

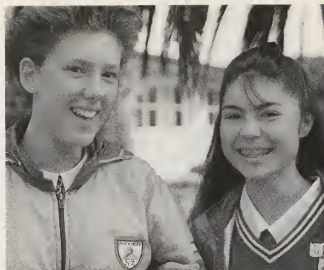
ketbalteam van school bestaat bijna helemaal uit leden.

Romaine woont in Temple View en gaat daar naar het 'Church College of New Zealand', wat ongeveer hetzelfde is als het voortgezet onderwijs. Hij wordt omgeven door leden van de kerk, maar hij is geen lid omdat hij met de meute mee wil doen. Hij besluit zelf hoe hij wil leven – en dat hij dat volgens het evangelie wil doen.

Romaine (17) en zijn teamgenoten van het schoolbasketbalteam A-1 zijn in heel Nieuw-Zeeland bekend. De school had vijf jaar op rij de nationale basketbalkampioenschappen voor scholen gewonnen – tot twee jaar geleden. Romaine praat er niet graag over, maar dat jaar werd het team derde. Toen hadden ze de pijnlijke taak het verlies aan de andere leerlingen op school mede te delen. En zo iets wilden ze niet weer meemaken. Het team was vastbesloten weer eerste te worden. Wat ook lukte. Het daaropvolgende jaar werden de A-1-teams van zowel de jongens als de meisjes eerste in de nationale basketbaltoernooien.

'Bij die toernooien vielen we echt op', vertelt Romaine, 'omdat we moraal zijn. Andere teams vonden ons grappig omdat we geen grove taal gebruikten maar hen toch aan het lachen konden krijgen.' Omdat iedereen graag van het Church College-team wil winnen, bereiden andere teams zich altijd heel goed op

Lucy Silver, een talentvolle jongedame die graag met vrienden van muziek en dans geniet, gebruikt haar artistieke gave ook om de schoonheid van de wereld om haar heen vast te leggen.

die wedstrijden voor. 'Iedereen speelt altijd op z'n best tegen ons.'

Romaine heeft vrienden die hij heeft leren kennen toen hij in het nabijgelegen Hamilton naar de basisschool ging en die niet geloven wat hij gelooft, maar ze kunnen het toch goed met elkaar vinden. 'We zien elkaar nog steeds,' zegt Romaine, 'ook al hebben zij een andere weg gekozen. Ik kan ze zeggen bepaalde dingen niet te doen, en ze luisteren ook wel een beetje. Toen ik jonger was, hadden ze wel invloed op mij, maar nu voel ik geen druk meer van ze. Het kan me niet zoveel schelen wat ze ervan denken als ik ze zeg wat ze moeten doen of als ik ze duidelijk maak dat ze het goede moeten kiezen.' Romaine wordt niet geleid, hij leidt zelf. En toch houdt hij zijn vrienden die geen lid zijn.

Romaine zou graag van basketbal zijn beroep maken, maar in Nieuw-Zeeland, net als in vele andere landen, is er met basketbal geen droog brood te verdienen. En dus wil Romaine gaan coachen of het onderwijs in. Hij heeft al een paar lessen gehad in het nemen van besluiten die een nog betere onderwijzer van hem zullen maken.

LUCY SILVER

Haar volledige naam is Lucianne, maar al haar vrienden in Temple View noemen haar Lucy. Als ze even vrij is, kun je haar vaak bij haar tekenspullen vinden, want tekenen vindt ze het einde.

'Toen ik jong was, keek ik vaak naar m'n broer', zegt Lucy (16). Omdat hij doof is, denken we dat hij begaafd is wat het observeren betreft. Hij kan heel goed tekenen. Ik kon uren naar hem kijken, en zo ben ik daar geïnteresseerd in geraakt. Hij heeft me leren tekenen.'

Lucy mist haar oudere broer, die nu getrouwd is en in Australië woont. Maar het feit dat hij gelukkig is, maakt haar ook een beetje gelukkig.

Lucy gaat naar het 'Church College of New Zealand' en valt op door haar artistiek talent. Ze maakt schitterende tekeningen en schilderijen, houdt van muziek en danst erg goed.

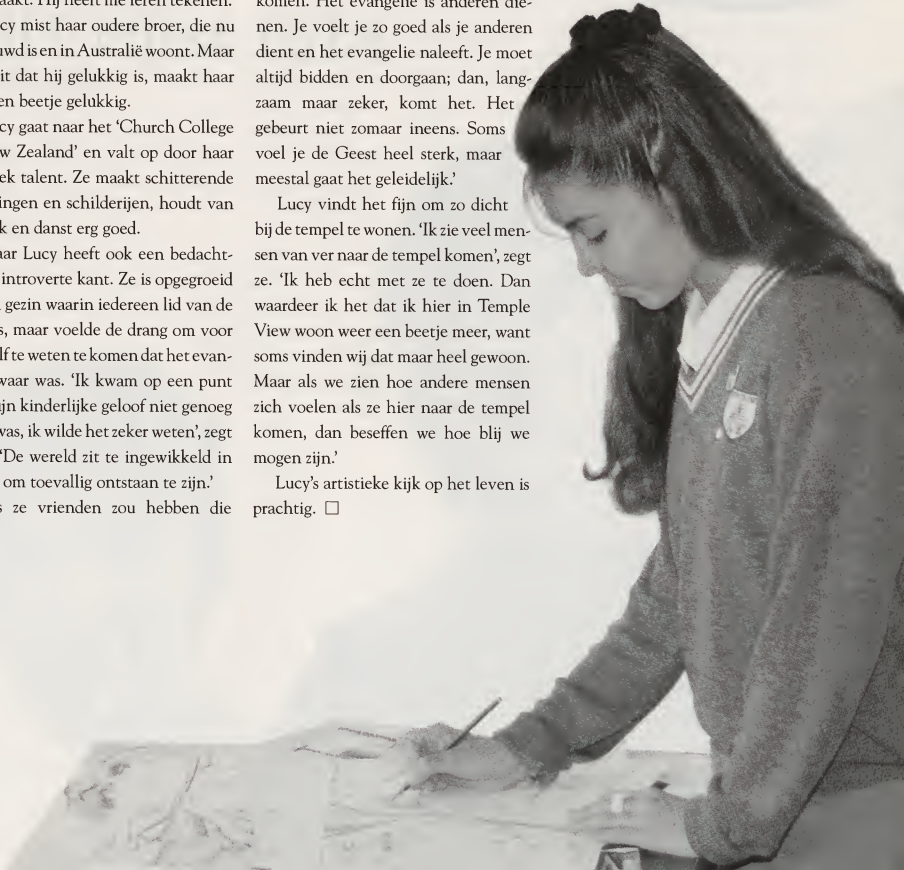
Maar Lucy heeft ook een bedachtzame, introverte kant. Ze is opgegroeid in een gezin waarin iedereen lid van de kerk is, maar voelde de drang om voor zichzelf te weten te komen dat het evangelie waar was. 'Ik kwam op een punt dat mijn kinderlijke geloof niet genoeg meer was, ik wilde het zeker weten', zegt Lucy. 'De wereld zit te ingewikkeld in elkaar om toevallig ontstaan te zijn.'

Als ze vrienden zou hebben die

moeite hadden om een getuigenis te krijgen, zegt Lucy dat ze hen zou adviseren: 'Als je gewoon verlangt de waarheid te willen weten, en als je dan de beginselen van het evangelie gebruikt en uitprobeert, zul je er zelf achter komen. Het evangelie is anderen dienen. Je voelt je zo goed als je anderen dient en het evangelie naleeft. Je moet altijd bidden en doorgaan; dan, langzaam maar zeker, komt het. Het gebeurt niet zomaar ineens. Soms voel je de Geest heel sterk, maar meestal gaat het geleidelijk.'

Lucy vindt het fijn om zo dicht bij de tempel te wonen. 'Ik zie veel mensen van ver naar de tempel komen', zegt ze. 'Ik heb echt met ze te doen. Dan waardeer ik het dat ik hier in Temple View woon weer een beetje meer, want soms vinden wij dat maar heel gewoon. Maar als we zien hoe andere mensen zich voelen als ze hier naar de tempel komen, dan beseffen we hoe blij we mogen zijn.'

Lucy's artistieke kijk op het leven is prachtig. □

NIET MIJN TIJD

Carlos José García

ILLUSTRATOR: DOUG FAKKEL

Op een middag in april 1989 kwam Pablito, een van de vele kinderen die in hetzelfde flatgebouw wonen als ik, naar me toegerend. Hij was door drie dertienjarige jongens beroofd en mishandeld, zei hij, en hij wilde dat ik hem hielp zijn horloge en ketting terug te krijgen die zij hadden afgepakt. Toen ik

naar de jongens toeliep, renden ze niet weg zoals ze meestal deden. Ik vroeg ze Pablito's horloge en ketting terug te geven. Ze negeerden me. Toen doorzocht ik hun kleren, maar ik vond niets. Ze waren boos omdat ik dat gedaan had en toen ze het gebouw uitliepen, scholden ze me uit en bedreigden me. Ik nam hun dreigementen niet serieus.

Twee dagen later zeiden een paar vrienden dat verschillende jongens mij hadden gezocht.

De daaropvolgende maandag kwam er een groep van zo'n 25 jongens op me af. Ik had geen idee wat er gebeurde tot dat een van hen ineens op me afsprong en me in het gezicht stompte. Ik probeerde te vluchten, maar het was te laat. Het was onmogelijk bij ze vandaan te komen. Eerst sloegen ze me aan alle kanten, maar toen begonnen ze me met gebroken flessen te bewerken. Ineens voelde ik iets kouds in m'n linkerzij. Een van hen had me met een mes vlak onder m'n ribben gestoken.

Plotseling hielden de jongens op en renden weg omdat er twee politiewagens aankwamen. Een vriend hielp me overeind, maar omdat ik veel bloed verloren had was ik erg zwak en ik verloor steeds het bewustzijn. Naast de messteek had ik ook diepe sneden op m'n

hoofd en in m'n dij, en m'n gezicht was bont en blauw en gezwollen.

Ik werd in een politiewagen naar het ziekenhuis gebracht. Hoewel de doktoren mijn wonden konden hechten, moesten ze me naar een groter ziekenhuis sturen om röntgenfoto's te laten nemen om na te gaan in hoeverre ik inwendige verwondingen had.

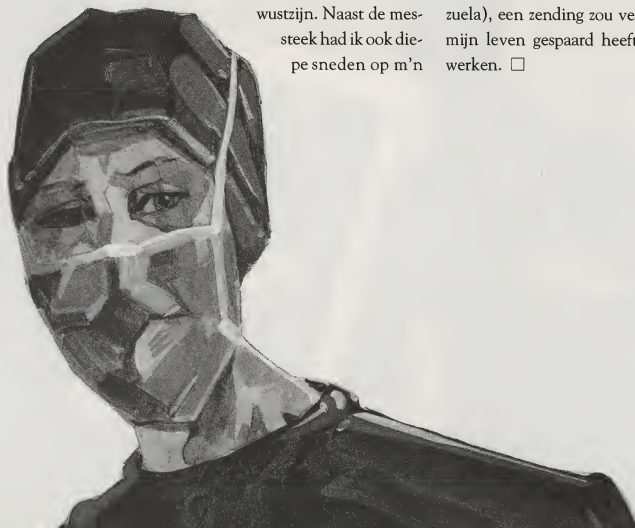
Na de röntgenfoto's te hebben bekeken, zei de dokter dat ik direct geopereerd moest worden zodat ze precies konden zien of mijn organen beschadigd waren en deze zondig konden herstellen.

Toen ik klaarlag om de operatiezaal ingereken te worden, vroeg mijn vader of hij even een paar minuten met mij alleen mocht zijn. De dokter vroeg hem het kort te houden. Toen legden mijn vader en een andere priesterschapsdrager hun handen op mijn hoofd en gaven me een zegen.

Toen ik een tijdje in de operatiezaal had gelegen, ging de dokter naar buiten en zei tegen m'n vader: 'De messteek in de zij van uw zoon is erg diep, maar er zijn geen vitale organen geraakt. Ik hoefde alleen maar de wond schoon te maken. Ik weet niet wat u gedaan heeft toen u uw handen op zijn hoofd legde, maar wat het ook was, het heeft in ieder geval geholpen.'

Ik moest vier dagen in het ziekenhuis blijven en het duurde drie maanden voordat ik hersteld was, waardoor mijn zending uitgesteld moest worden. Het bloed dat ik had verloren werd snel aangevuld, mijn wonden gingen dicht en al gauw kon ik staan en lopen.

Ik weet dat ik door de macht van het priesterschap en door geloof in Jezus Christus nu nog leef. Ik weet dat de Heer wilde dat ik hier, in het Zendingsgebied Maracaibo (Venezuela), een zending zou vervullen. Ik ben dankbaar dat Hij mijn leven gespaard heeft zodat ik in zijn wijngaard kan werken. □

WAAROM VERKONDIGEN WIJ HET EVANGELIE NIET IN ELK LAND?

Waarom doen wij niet in alle landen van de wereld zendingswerk? De Heer heeft toch gezegd dat we het evangelie naar iedere natie, geslacht, taal en volk moeten brengen?

Het antwoord op vragen van algemeen belang geldt als leidraad, niet als officiële uitspraak van de kerk.

Daniel H. Ludlow,
*Leerkracht evangelieleer in de Wijk
Provo Pleasant View 5.*

Er zijn verschillende redenen waarom wij in sommige landen geen officieel zendingswerk doen. Een paar redenen hiervoor staan in twee van onze geloofsartikelen.

'Wij geloven onderworpen te moeten zijn aan koningen, presidenten, heersers en overheidsdienaren, en de wet te moeten gehoorzamen, eerbiedigen en 'hooghouden' (Geloofsartikel 12). In sommige landen is het bij de wet verboden om iemand over te halen van godsdienst te veranderen, met straffen

voor beide partijen. Langs wettelijke en politieke weg proberen de leiders van de kerk de regeringen van deze landen ertoe te bewegen hun wetten te veranderen, maar tenzij de kerk in een land wettelijk erkend wordt en toestemming krijgt om actief zendingswerk te doen, mogen er geen officiële zendingsgebieden geopend worden.

In een paar van deze landen heeft de kerk het recht verkregen om de kerkleden die daar wonen toe te staan samen te komen, zolang ze niet proberen om

anderen erbij te betrekken of hen te bekeren.

Belangrijke beginselen die verband houden met zendingswerk staan ook in het vijfde geloofsartikel: 'Wij geloven dat men om het evangelie te prediken en de verordeningen ervan te bedienen, van Godswege moet worden geroepen, door profetie en door oplegging der handen van hen die daartoe het gezag bezitten.'

Het koninkrijk Gods op aarde is een huis van orde, en de zendelingen of vertegenwoordigers van het koninkrijk worden door God bij monde van zijn bevoegde leiders geroepen en gestuurd. Het is inderdaad waar dat de Heer gezegd heeft dat het evangelie vóór de wederkomst aan alle naties, geslachten, talen en volken gepredikt zal worden. Maar de Heer heeft ook vaak in de Schriften gezegd dat zijn werk op zijn eigen tijd en op zijn eigen wijze gedaan zal worden.

Daarom moeten we, zoals president Spencer W. Kimball heeft onderwezen, zorgen dat we klaar zijn om het evangelie te brengen naar de plaatsen die de Heer zou kunnen aanwijzen, en moeten we ook bidden dat God het hart van de leiders van de naties zal raken zodat zij

zendingswerk zullen toestaan. Maar de exacte tijd waarop zendelingen naar een bepaald land gestuurd zullen worden zal door de Heer worden vastgesteld en door zijn leiders worden geopenbaard.

Let eens op de mate van voorbereiding die president Kimball voor ogen had: 'Als we het aantal zendelingen uit de georganiseerde gebieden van de kerk zodanig hebben opgeschroefd dat dit aantal in de buurt van het maximum haalbare komt, dat wil dus zeggen dat elke jongen in de kerk die kan en het ook waardig is, op zending gaat; als de ringen en zendingsgebieden genoeg zendelingen produceren om zichzelf te bedruipen; (...) als we onze capabele mannen gebruikt hebben om de apostelen te helpen nieuwe werkgebieden te ontsluiten; als we optimaal gebruik maken van de satelliettechniek en aanverwante ontdekkingen en ook van alle media (kranten, tijdschriften, tv, radio) om een zo groot mogelijke verspreiding te realiseren; als we vele nieuwe ringen georganiseerd hebben, die dan als springplank naar andere gebieden zullen fungeren; als we de vele minderactieve jongemannen teruggewonnen hebben die nu niet geordend, niet op zending en niet getrouwd zijn; dan, en

niet eerder, kunnen we zeggen dat we enigszins gehoor geven aan de opdracht van onze Heer en Meester om heen te gaan in de gehele wereld en het evangelie aan de ganse schepping te verkondigen' (zie *De Ster*, november 1974, blz. 446).

In de jaren die verstreken zijn sinds deze opmerkelijke en profetische uitspraak van president Kimball, hebben wij gezien hoe de Heer zijn werk uitbreidt naarmate wij klaar zijn om Hem daarbij te helpen. Uiteindelijk zal het evangelie naar alle naties, geslachten, talen en volken gebracht worden. In de tussentijd moeten wij ons uiterste best doen, individueel en als kerk, om de taken die we al hebben gekregen zo goed mogelijk uit te voeren. Als we leren om met geheel ons hart, onze macht, ons verstand en onze sterkte aan onze huidige opdrachten te werken, zullen wij in staat zijn om de Heer te helpen zijn werk in andere gebieden te doen.

Tijdens de 160e oktoberconferentie van de kerk op 6 oktober 1990 citeerde president Gordon B. Hinckley president Ezra Taft Benson: 'Met heel mijn ziel getuig ik dat dit werk zal voortgaan totdat elk land en elk volk de kans heeft gehad om onze boodschap te aanvaar-

den. Er zullen hindernissen worden neergehaald, zodat wij deze zending kunnen volbrengen, en sommigen van ons zullen dat zien gebeuren. Onze Hemelse Vader zal ervoor zorgen dat de omstandigheden in de wereld dusdanig veranderen dat zijn evangelie alle grenzen zal overschrijden. (...) Elke dag van ons leven moeten we bewijzen dat we bereid zijn de wil van de Heer te doen – het herstelde evangelie te verbreiden, tot de wereld te getuigen, het evangelie met anderen te delen' (*The Teachings of Ezra Taft Benson*, Salt Lake City: Bookcraft, 1988, blz. 174).

Tot slot heeft de profeet Joseph Smith gezegd: 'Het waarheidsvaandel is opgericht; geen onheilige hand kan de vooruitgang van het werk stuiten; al woeden vervolgingen, spannen benden samen, verzamelen er zich legers en viert laster hoogtij, toch zal Gods waarheid moedig, nobel en onafhankelijk voorwaarts gaan, totdat zij in elk werelddeel is doorgedrongen, elke streek heeft bezocht, elk land heeft overspoeld en in elk oor heeft geklonken, totdat Gods oogmerken zijn bereikt en de grote Jehova zegt dat het werk is volbracht' (*History of the Church*, deel 4, blz. 540). □

Van het gebiedspresidium

Ga vaak naar de tempel terug

De herstelde kerk heeft een paar opmerkelijke leringen die te maken hebben met de tempel. De tempel vertegenwoordigt onze hoogste geestelijke aspiraties. Het is een zichtbaar memento van onze individuele geestelijke verantwoordelijkheid, een plaats voor het sluiten van heilige verbonden, een toevlucht van de wereld. De tempel is het huis van de Heer.

Tempels vertegenwoordigen de hoogste geestelijke aspiraties van een natie, een volk en het individu. Dat is tegenwoordig net zo waar als in de tijd van het oude Israël. Een van de dromen die koning David koesterde was een tempel te mogen bouwen. Hij was in verlegenheid gebracht door het feit dat hijzelf in een mooi paleis woonde en dat de ark des verbonds van de Heer in een tent stond. Hoewel de Heer David niet toestond een tempel te bouwen, mocht David wel het bouw materiaal bijeenbrengen. Alleen het beste, zowel het materiaal als de vaklui, was goed genoeg. De kinderen van Israël brachten ook offers om deze droom van een heilige tempel te verwezenlijken. 'Het volk verheugde zich over hun gewilligheid, want zij gaven met een volkomen toegewijd hart vrijwillig aan de Here' (1 Kronieken 29:9). Het was aan Salomo om de droom van zijn vader in vervulling te laten gaan. De pracht van die eerste tempel is alom bekend. Het zou in geestelijk opzicht een belangrijk symbool voor de hele natie worden. Na de verwoesting van de tempel door de Babyloniërs, gaven de terugkerende Joden de hoogste prioriteit aan zijn herbouw. De profeten waren van mening dat de tempel een verzamelpunt was voor de Joden, die 70 jaar in ballingschap hadden doorgebracht. Het is interessant dat het einde van de Babylonische ballingschap niet wordt aangegeven met de terugkeer van de Joden naar Jeruzalem, maar met de voltooiing van de herbouw van de tempel. Zulke hoogstaande ideeën aangaande de tempel zijn de heiligen der laatste dagen niet vreemd. De tempels zijn, vanwege de heilige verordeningen die erin worden verricht, het centrum van onze geestelijke volwassenheid. Als we aan de tempel denken, denken we alleen aan datgene wat rein, zuiver, heiligen onbevlekt voor God is. Als we de tempel binnengaan, eleveren onze gedachten en daden zich tot een hoger niveau. We reiken naar de aspiraties die de tempel zelf zo prachtig vertegenwoordigt.

De tempel zelf is een zichtbaar memento van onze geeste-

President Dennis B. Neuenschwander

lijke verantwoordelijkheid. Toen ik werkzaam was als zendingspresident, vond ik het belangrijk dat ieder nieuw lid een foto kreeg van de Freiberg-tempel. Ik vroeg hun die op een plek te hangen waar ze die vaak konden zien. De foto hield voor hen belangrijke geestelijke doelen levendig. Dat was een nieuw noch uniek idee. Toen David alle materialen voor de tempel bijeen had gebracht, riep hij het volk samen om hen te zegenen en aan te moedigen voor de bouw van de tempel. Zijn gebed voor hen bevatte het volgende verzoek: 'Here, God van onze vaders Abraham, Isaak en Israël, houd deze gezindheid in het hart van uw volk voor altijd in stand, en richt hun hart op U' (1 Kronieken 29:18). Ook president Kimball heeft de leden van de kerk de raad

gegeven thuis geschikte platen op te hangen. Kunt u een plaat van een tempel zien en niet denken aan uw verantwoordelijkheid jegens de Heer? Des te belangrijker is het dat we geregeld naar de tempel gaan en deelnemen aan de verordeningen van de tempel.

De tempel is een plaats van heilige verbonden. Vanaf het begin heeft de Heer door middel van verbonden met zijn kinderen gewerkt. Hij sloot heilige verbonden met Abraham, Isaak en Jakob. De kinderen van Israël waren een verbondsvolk, ofwel een volk waarmee de Heer verbonden aanging. Door zich aan deze verbonden te houden, kregen zij specifieke en overvloedige zegeningen. Evenzo was de Heer verbonden als zij de verbonden, die zij met Hem hadden gesloten, niet nakwamen. De Heer heeft die verbondsrelatie niet verandert. Ook tegenwoordig werkt Hij door verbonden. Voorbeelden van verbonden zijn er genoeg. De doop, het priesterschap, de sabbat, het avondmaal, de tiende en het woord van wijsheid zijn slechts een paar voorbeelden van een verbond.

De Heer noemt het evangelie zelf 'het nieuw en eeuwig verbond'. In de tempel sluiten wij de heiligste verbonden. De begiftiging, de verzegeling van een eeuwige relatie, plaatsvervangend werk voor de doden en andere heilige verordeningen zijn alleen aan de tempel voorbehouden. De heiligen der laatste leren, door verbonden, hoe zij moeten leven. Als we naar de tempel gaan, worden we herinnerd aan de verbonden die we met de Heer hebben gesloten.

De tempel is een toevlucht van de wereld. Wie voelt niet de druk van de wereld? Elke dag worden we geconfronteerd met

ideeën en filosofieën die in de wereld wijdverbreid zijn, maar die niet stroken met de idealen van het evangelie. De tempel is een plaats waar de geestelijke verfrissing een vrije gave is. Het is een plaats waar we tijdelijk kunnen verpozen om ons leven in geestelijk perspectief te zien.

De tempel is het huis van de Heer. Voordat de kinderen van Israël een permanente tempel bouwden, gebod de Heer hun een draagbare tempel op te zetten. De Heer openbaarde aan Mozes: 'En zij zullen Mij een heiligdom maken, en Ik zal in hun midden wonen' (Exodus 25:8). In het inwijdingsgebed van de Kirtland-tempel sprak de profeet Joseph Smith de woorden: 'En opdat allen, die de drempel van des Heren huis zullen overschrijden, Uw macht mogen gevoelen, en zich gedwongen gevoelen te erkennen, dat Gij het hebt geheiligd, en dat het Uw huis is, een plaats van Uw heiligheid' (LV 109:13). Wij kunnen die heiligheid ervaren door de tempel vaak te bezoeken.

De tempel is de hoeksteen van onze geestelijke groei. De verordeningen die erin verricht worden, omvatten verleden, heden en de toekomst. De zegen die daaruit voortvloeit komt in ons leven tot uiting, naarmate wij de heilige verbonden naleven die wij binnen zijn heilige muren sluiten. Moge ieder van ons zich voorbereiden op het betreden van de tempel en op geregelde basis deelnemen aan de heilige verordeningen die daar verricht worden. <

Lowell S. Bennion heeft de volgende ervaring verteld die hier betrekking op heeft: 'Ik heb in mijn leven al aan veel haardvuuravond deelgenomen. Eens wilde ik voor zo'n gelegenheid iets bijzonders doen. Wij waren met een kleine groep jongelui en zaten in een kring. Ik zei tegen de eerste persoon links van mij: "Ik wil dat jullie allemaal op de rij af iets vertellen *wat je niet doet* omdat je heilige der laatste dagen bent." De eerste zei: "Ik rook niet." De tweede: "Ik drink niet." De derde: "Ik drink geen koffie." En de vierde: "Ik ga 's zondags niet naar de bioscoop." En uiteindelijk zei de vijfde: "Ik vloek niet." Toen zei ik tegen de jongelui rechts van mij: "Vertel eens *wat je doet* omdat je heilige der laatste dagen bent." De eerste persoon zei: "Ik ga elke zondag naar de kerk." De tweede: "Ik ga naar de priesterschapsvergadering." De derde: "Ik ga naar de zondagsschool." De vierde: "Ik ga naar de koorrepetitiev." En uiteindelijk zei de vijfde: "Ik betaal tiende." Ik probeerde de jongelui nog wat meer uit de tent te lokken, maar tevergeefs. Ik meende dat ik de jongelui misschien op een slechte dag getroffen

Wat betekent het een heilige der laatste dagen te zijn?

*'Men kan alleen met het hart goed zien.
Het wezenlijke is voor het oog onzichtbaar.'*
Saint-Exupéry

Helen Ringger

had. Maar toen ik tijdens een andere haardvuuravond een andere groep dezelfde vragen stelde, kreeg ik ongeveer dezelfde antwoorden. Ik had niets tegen de uitspraken van de jongelui in te brengen. Ik betaal graag tiende, ben enorm dankbaar voor het woord van wijsheid en bezoek geregeld en met plezier de vergaderingen en diensten. Maar wat mij tot nadenken stemde, was niet dat *wat gezegd werd*, maar dat *wat niet gezegd werd*. Ik weet niet hoe het met u is, maar waar ik woon en lesgeef, heb ik gemerkt dat veel studenten jongelui ons godsdienstige leven als niet meer zien dan een patroon van een bepaalde levenswijze en gehoorzaamheid aan zichtbare wetten in ons leven. Vaak

ben ik bang dat wij, als heiligen der laatste dagen of als hedendaagse Israëlieten, in dezelfde fouten zouden kunnen vervallen als de mensen van het huis van Israël in vroegere bedelingen. In de tijd van Amos en Jesaja waren de Israëlieten "bijzonder godsdienstig". Maar hun beperkte godsdienstige levenspatroon beviel God noch zijn profeten. Daarover lezen we bijvoorbeeld in Amos 5:21-24: "Ik haat, Ik veracht uw feesten, en kan uw samenkomsten niet luchten. Ja, als gij Mij brandoffers brengt, en uw spijsoffers, heb Ik daaraan geen welgevallen, en uw vredeoffer van mestkalveren wil Ik niet aanzien. Doe van Mij weg het getier van uw liederen, het getokkel van uw harpen wil Ik niet horen. Maar laat het recht als water golven, en gerechtigheid als een immer vloeiende beek." Tot zover het verhaal van Lowell Bennion.

Ter gelegenheid van een haardvuuravond in Europa heb ik jongelui precies dezelfde vragen gesteld en tot mijn verbazing ongeveer dezelfde antwoorden gekregen. En toen heb ik over het volgende nagedacht: Vaak hechten we grote waarde aan geboden die andere mensen

misschien niet kennen, of die anderen schijnbaar niet zo consequent onderhouden als wij, of die anderen zelfs op een andere manier volgen. Daarbij gaat het vaak om 'meetbare' geboden. We roken niet, drinken geen alcohol, thee en koffie, gaan op zondag naar de kerk, gaan naar de ZHV, de priesterschapsvergadering en de zondagsschool, en betalen een eerlijke tiende. Gaat het echter om geboden van niet zo'n 'uiterlijke, meetbare of zichtbare' aard, dan zij wij vaak niet zo zeker of wij, als lid van zijn kerk, werkelijk overeenkomstig die geboden leven. Ik heb eens samen met andere leden met een man gepraat die niet in God geloofde. Hij had een groot moreel en ethisch besef en zei het volgende: 'Weet u, ik zou mijn vrouw nooit bedriegen, ik verafschuw leugens en oneerlijkheid. Bovendien probeer ik dagelijks om het goede te doen voor mijn gezin en mijn medemensen.' Ik was diep onder de indruk van die man, ook al was ik van mening geweest hem als christen de christelijke grondbeginselen uit te moeten leggen.

De leer van onze Heiland moet ons volledig maken. Het niet gehoorzamen van een wet kan niet door het gehoorzamen van een andere wet gecompenseerd worden. Het misschien bijna voor 100% volgen van het woord van wijsheid of de wet van de tiende compenseert nauwelijks een gebrek aan naastenliefde of eerlijkheid. De vraag wat we doen en wat we niet doen omdat we heilige der laatste dagen zijn, moet in nog een verder opzicht beantwoord worden. Niet

alleen om ons wat levenswijze betreft te onderscheiden van mensen van andere godsdiensten en goede mensen in het algemeen, maar wat datgene betreft wat onze kerk als leer centraal stelt, namelijk het evangelie van onze Verlosser. Wanneer ons leven als heilige der laatste dagen echt en zinvol moet zijn, zoals Joseph Smith altijd beklemtoond heeft, moeten we geloven wat Christus heeft onderricht en nageleefd, en moeten we dat navolgen.

Dat navolgen begint met gehoorzaamheid. Voor mij is gehoorzaamheid echter slechts de onderste sport van de ladder die naar de volmaaktheid leidt. Bij het beklimmen van die ladder maken we veel leerprocessen door en verzamelen we ervaringen totdat we eindelijk de bovenste sport bereikt hebben. Die bovenste sport belichaamt het vermogen, de liefde, de bereidheid en de verantwoording 'uit vrije wil' het goede te doen en de geboden te onderhouden.

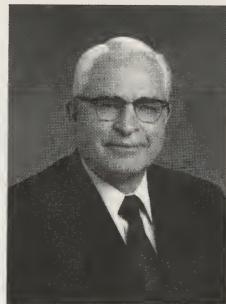
Vanuit die gezichtspunten kunnen aan de antwoorden op de genoemde vragen, en de door de jongelui gedane uitspraken, nog het volgende worden toegevoegd: *Wat doen wij niet* omdat wij heilige der laatste dagen zijn? Ik bedrieg noch God noch anderen, noch mijzelf, ook niet in kleine dingen; ik probeer niemand schade toe te brengen; ik zorg voor de schepping van God. En op de vraag *wat wij doen*: Ik ben een goede naaste; ik ben geduldig met mijn huisgenoten, mijn medemensen en mijzelf; ik ben tolerant en blij daarbij eerlijk tegenover mijzelf; ik

spreek de waarheid; ik honger naar kennis; ik leef na wat ik verkondig; ik geloof in een eenvoudig leven en zet mij ervoor in om het leed op deze wereld te vermindern; ik verander mijn leven

omdat ik geloof in de beginselen bekering en vergeving.

Moge onze Vader in de hemel ons de kracht geven om onze godsdienst zó na te leven dat we echte volgelingen van Christus zijn. <

In memoriam

H. Verlan Andersen

Ouderling H. Verlan Andersen, voormalig algemeen autoriteit, is op 16 juli 1992 in zijn woning in Orem (Utah) gestorven aan de gevolgen van kanker. Hij is 77 geworden.

Ouderling Andersen werd in april 1986 voor een periode van vijf jaar gesteund als zeventig. In april 1989 werd hij geroepen in het Tweede Quorum der Zeventig.

Als algemeen autoriteit is ouderling Andersen in verschillende hoedanigheden werkzaam geweest: hij was eerste raadgever in het presidium van het Gebied Mexico/Midden-Amerika; tweede raadgever in het presidium van het Gebied Zuid-Ameri-

ka-Zuid; tweede raadgever in het presidium van het Gebied Utah-Midden, en tweede raadgever in het algemeen presidium van de zondagsschool. Hij en zijn vrouw, Shirley Andersen-Hoyt, waren ook werkzaam als zending in Peru en Argentinië.

Als jongeman vervulde hij een zending in het zendingsgebied Verenigde Staten-Midden.

Hij studeerde accounting aan de Brigham Young University, en rechten aan Stanford University en Harvard University. Ouderling Andersen was emeritus professor aan de faculteit voor financiële administratie aan de Brigham Young University.<

Voedselhulp van de ringen Apeldoorn en Utrecht aan Kroatië

*President Aad 't Hoen,
voorzitter Comité Voedselhulp Kroatië - Ring Utrecht*

Op woensdag 24 juni jl. startte om vijf uur 's middags bij het kerkgebouw van de Wijk Rotterdam-Noord het inladen van de voedselpakketten die de heiligen in het westelijke deel van de Ring Utrecht zo toegewijd hadden samengesteld. Te zelfde ure gebeurde hetzelfde in Utrecht, waar de coördinatie in handen was van broeder Jan de Bruijn. In Rotterdam-Noord coördineerde broeder Jan de Regt.

Er waren zeven broeders van het ouderlingenquorum van Rotterdam-Noord aanwezig om te helpen bij het transport. Om tien over half zes werd er richting Veenendaal gegaan (wij zijn grote dank verschuldigd aan broeder Harry Wiessenhaan voor het beschikbaar stellen van een vrachtauto voor het vervoer naar Veenendaal; evenzo aan een zwager van broeder De Bruijn), waar een truck uit Kroatië gereed zou klaarstaan voor verder transport.

Bij aankomst in Veenendaal stond broeder Hill, hoofd van de afdeling Humanitarian Services, uit Frankfurt al op ons te wachten. Helaas had de truck uit Kroatië wat oponthoud gekregen. Broeder Hill zei daarop: 'Ik ga even wat rondrijden hier in Veenendaal, misschien staat hij wel ergens anders en kan

hij ons niet vinden. En ja hoor, na tien minuten was hij terug met de truck.

Het overladen van de pakketten in de Kroatische truck kon beginnen, inclusief de pakketten van de Ring Apeldoorn, die nog in de loods van het bedrijf van president Max van der Put, de president van de Ring Apeldoorn, waren opgeslagen.

De mannen uit Rotterdam-

Noord en Utrecht stroopten de mouwen nog eens flink op en lieten menige zweetdruppel vallen. Maar zij klaarden het karwei voorbeeldig.

De ringen Apeldoorn en Utrecht hebben in totaal 1244 voedselpakketten geleverd voor de noodlijdende mensen in Kroatië.

Broeder Hill was heel dankbaar met het offer dat de leden in de ringen Apeldoorn

en Utrecht hebben gebracht - aparte vermelding verdient de Gemeente Leiden, die onder Utrechtse vlag ook haar steentje bijdroeg. Hij liet ons weten vooral zijn grote dank en liefde over te brengen aan de broeders en zusters uit de beide ringen.

Wij zien met genoegen uit naar een volgend hulpverleningsproject in 1993. <

De broeders die de klus klaarden.

BYU Ballroom Dance Co.

veroovert harten

Het optreden van de BYU Ballroom Dance Co. op 13 juni jl. in Antwerpen en 17 juni in Bussum, was hartveroverend. De dansers gaven blijk van een hoge mate van professionaliteit. Een fotoimpressie.

Dancing with Fred Astaire
 "Top Hat"
 "I Won't Dance"
 "The Continental"
 "The Canoe"
 September In the Rain - Foxtrot
 Rob Cummings & Linda Walquist
 Crazy Rhythm & Charleston
 Todo, Todo, Todo - Cha Cha
 Around the World - Cha Cha
 Baby Workout - West Coast Swing
 Lou's Blues
 "Blues is a Woman"
 "Room with a View"
 "A Little Les of Lou's Blues"

Espana
 Boppin' with the Blues - Jive
 Rick Robinson & Melissa Jenkins
 Wipe Out

Balance

Gastopstreden: Eric Somers & Jacqueline Meynaert
 Samba - Rumba - Cha Cha - Paso-Doble - Jive
 Latino Merengue
 The Blue Danube - Viennese Waltz
 Featuring David Alkinson & Staci Roberts

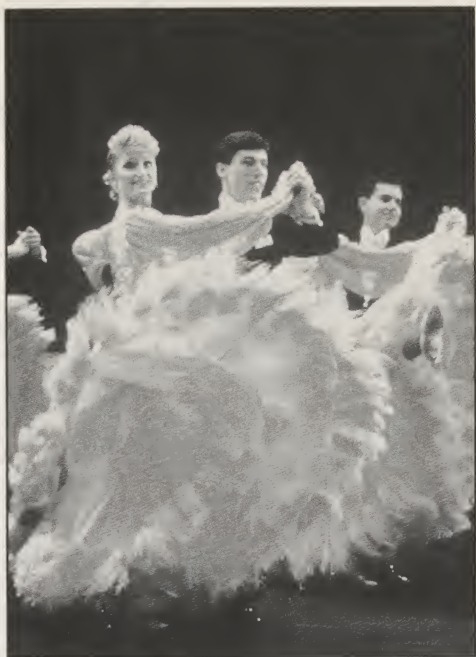
Jalousy - Argentine Tango
 Footloose

Almost Like Being in Love - Quickstep
 Robert McVint & Jill Larson/Rick Meever & Stephanie Walker
 Over the Rainbow - Theatrical Arts
 R.S.M. - Samba
 Tom & Lori Hicks

Phantom Standard Ballroom Competition Medley
 Dick Tracy Latin American Competition Medley
 Show Business

Het programma.

DE KINDERSTER

92E JAARGANG

DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

SEPTEMBER 1992

JOSEPH F. SMITH

Kellene Ricks

1. Hoewel Joseph nog maar acht jaar oud was toen hij met het gezin naar Winter Quarters verhuisde, moesten hij en zijn vrienden voor de koeien zorgen.

ILLUSTRACIE: PAUL MANN

2. Op een dag hielden de jongens het grazende vee in de gaten. Ineens werden ze door Indianen aangevallen. Josephs vrienden waren bang en reden op hun paard naar huis. Joseph was ook bang, maar hij probeerde de koeien in veiligheid te brengen.

3. Josephs paard was snel, maar de Indianen reden sneller. Toen Joseph naar rechts keek, reed er al een Indiaan naast hem! En links ook!

4. Joseph wist niet wat hij moest doen. De Indianen pakten hem bij z'n armen en benen en tilden hem van z'n paard. Ze lieten hem op de grond vallen en reden met z'n paard weg.

5. Hoewel er verschillende paarden over Joseph heen waren gerend, was hij niet gewond. Joseph was heel moedig en dat bleef hij z'n hele leven. Toen hij ouder was, werd hij de zesde president van de kerk.

LIEVE KINDEREN

We willen je graag hartelijk groeten en je zeggen dat we van je houden. Jullie zijn allemaal kinderen van onze Hemelse Vader. We weten dat Hij van je houdt en wil dat je gelukkig bent. Hij heeft je naar de aarde laten komen zodat je hier vooruitgang kan maken en kan leren. Hij heeft je het recht gegeven om zelf te kiezen hoe je wilt leven. Hij wil graag dat je leert wie onze Heiland Jezus Christus is en dat je zijn voorbeeld volgt.

Toen je uit de hemel wegging om naar de aarde te komen, gaf onze Hemelse Vader je een paar bijzondere mensen om je heen om je te helpen het goede te kiezen. Hij gaf je je

ouders en andere gezinsleden om je het evangelie van Jezus Christus te leren en om van je te houden. Hij gaf je ook kerkleiders, zoals je bisschop en jeugdwerkleidsters en -leerkrachten, om je te helpen. Hij gaf je de Schriften om thuis met de rest van het gezin, met je vrienden en in het jeugdwerk te lezen. Als je de Schriften leest, leer je over goede leiders. Je kunt hun voorbeeld volgen. Je leert ook dingen over het evangelie, zoals gebed, eerlijkheid en vriendelijkheid als je de Schriften leest.

Als je bijna acht bent, hopen we dat je je op je doop en bevestiging voorbereidt. Bij je bevestiging ontvang je de Heilige Geest. De Heilige Geest zal je leiden als je een keus moet doen. Luister naar de stille, zachte stem. Als je dat doet, zul je verstandige beslissingen nemen en de juiste manier van leven kiezen.

Onze Hemelse Vader wil dat je vaak bidt. Ga op je knieën en vraag Hem om leiding. Dank Hem voor de

zegeningen die Hij je heeft gegeven. Vraag Hem om je te laten weten wat je in je leven moet doen. Vraag Hem om anderen te zegenen die hulp nodig hebben.

Bedenk dat je Hemelse Vader je geboden heeft gegeven om je te kunnen zegenen. Door gehoorzaam te zijn aan de geboden zul je blij zijn in je leven. Zorg dat je zelf een getuigenis van het evangelie krijgt. Help je familie, vrienden en anderen en wees aardig tegen iedereen. Doe het goede, zodat je blij kunt zijn.

Vergeet nooit dat je een kostbaar kind van God bent. Hij kent je, en Hij weet zelfs hoe je heet. Hij houdt van je. Wij houden ook van je en bidden dat je gelukkig zult zijn en dat je rust in je hart mag hebben.

Michaelene P. Grassli
Betty Jo Jepsen
Ruth B. Wright

Zuster Michaelene P. Grassli, midden, algemeen jeugdwerk-presidente, met zuster Betty Jo Jepsen, links, eerste raadgeefster, en zuster Ruth B. Wright, tweede raadgeefster.

TE LANGZAAM

Jeanne N. Burgon

Als Nickie en James een eindje gaan lopen, wil ik altijd mee. Maar dan zeggen ze: 'Jij kunt ons niet bijhouden. Je loopt te langzaam.'

Dus word ik een beetje verdrietig en zegt mama: 'Laat hem toch meegaan.'

Maar als ik bij de brievenbus ben, zitten zij al in de boom. En als ik bij de boom ben, gooien zij steentjes in de beek. En als ik bij de beek ben, zijn zij al halverwege de heuvel. Ze zullen wel gelijk hebben – ik loop te langzaam.

Als Mama vraagt wie met onze hond Boris wil gaan wandelen, zeg ik altijd: 'Ikke! Ikke!' Ze kijkt dan een beetje bezorgd maar geeft me wel de lijn. Dan sleept Boris mij de

trap af en glijd ik uit op het gras en stoot ik m'n teen tegen de stenen. Ik zal wel te langzaam lopen.

Als papa vraagt: 'Wie gaat er mee naar het postkantoor?' grijp ik z'n hand vast. Maar papa's benen zijn lang en voor elke stap die hij doet, moet ik er drie doen. Papa gaat wandelen, maar ik ga rennen. Ik zal wel te langzaam lopen.

Maar als ik met opa ga wandelen, neemt hij kleine pasjes, net als ik. We hebben tijd om naar steentjes te zoeken, naar kevers te kijken, en de schors en het mos op de bomen aan te raken. En als ik met opa wandel, dan praten we over van alles. Ik vind het leuk om met opa te wandelen. Hij loopt te langzaam – net als ik! □

ILLUSTRATION: F. YOUNG

ILLUSTRATOR: ROBERT MCKAY

EEN ENGEL IN HET JEUGDWERK

Charles E. Davis

Op een keer vroeg ik aan papa of ik ooit een engel zou zien. Hij zei dat ie 't niet wist, maar hij hoopte van wel. 'Ze zijn overal om ons heen, hoor.'

Nou, volgens mij heb ik er vorige week zondag een gezien.

Maar voordat ik je daarover vertel, moet ik je eerst iets uitleggen. Soms vind ik de zondag niet zo leuk. Ik begrijp het allemaal niet zo goed wat er in de avondmaalsdienst gebeurt. En omdat ik niet met m'n voeten bij de vloer kan, doen m'n benen zeer van het bungelen. Ik vind eigenlijk dat ouders ook elke week op een héle grote stoel zouden moeten zitten, zodat hun voeten boven de vloer bungelen terwijl ze moeten luisteren naar iemand die in een vreemde taal spreekt, dan weten ze tenminste wat het is.

Afgelopen zondag was moeilijk. De avondmaalsdienst leek extra lang en de baby achter ons huilde veel. Toen het tijd voor de participatieperiode was, wilde ik eigenlijk alleen nog maar naar huis, naar m'n rups Ritsje. Jimmie Pasko en Fred Groen maakten het er allemaal niet makkelijker op. Ze zaten maar te kletsen over een film die ze zaterdag hadden gezien. Klonk veel leuker dan de participatieperiode.

Ik zat maar te wiebelen op m'n stoel in de hoop dat m'n benen dan minder zeer zouden doen. Uiteindelijk leunde ik met de rugleuning van de stoel tegen de muur en rekte m'n armen uit. Het ging per ongeluk, maar ik stootte tegen het lichtknopje en alle lichten gingen uit. Veel kinderen lachten. Ik deed de lichten snel weer aan. En toen deed ik ze om de een of andere reden weer uit, maar nou expres.

En toen kwam die engel. Ze zag d'r eerst niet als een engel uit. Ze leek meer op een kwaaië zuster Geldrop van het jeugdwerkpresidium. Van de voorkant van het lokaal kwam ze naar me toe en keek me met van die grote blauwe ogen aan. Ze leek wel op mama als ze hoofdpijn heeft en ik lastig ben.

Zuster Geldrop bukte en fluisterde: 'Ga je even mee naar buiten, Dannie?'

Ik dacht dat ze een preek zou houden over eerbiedig zijn, en dat ze m'n ouders zou halen als ik me niet gedroeg. Maar nee, toen we buiten stonden vroeg ze rustig: 'Hoe gaat het, Dannie?'

Ik voelde me niet echt op m'n gemak, dus haalde ik m'n schouders op.

'Niet leuk vandaag, hè?' vroeg ze, nog steeds rustig.

Ik voelde me wat meer op m'n gemak, dus ik zei: 'Ik vind het afschuwelijk daar. Soms vind ik het hele jeugdwerk afschuwelijk.' Ik dacht even dat ik iets verkeerd gezegd had. Ze zou me hier vast en zeker een standje voor geven.

Ik dacht dat ze een preek zou houden over eerbiedig zijn, en dat ze m'n ouders zou halen als ik me niet gedroeg. Maar nee, ze stelde rustig een vraag waar ik van opkeek.

Maar weer mis. Ze zei: 'Waarom vind je 't zo afschuwelijk?'

Ik dacht even na, en toen besloot ik haar maar alles te vertellen. 'M'n benen doen zeer van de bank in de avondmaalsdienst, ik weet niet wat de mensen zeiden, m'n stoel is hard, het is heet en lawaaiig in het jeugdwerkklokaal, ik ben moe van het zitten, Jimmie en Fred zitten over iets anders te kletsen en ik wou dat ik ergens anders was.'

Toen zei ze half glimlachend: 'Ik snap het. Soms wou ik ook dat ik ergens anders was. Dus wat wil je doen, Dannie?'

'Gewoon even rondlopen.'

'Wil je wat drinken?'

Ik dacht even na, en zei toen: 'Nee, hoeft niet. Alleen maar even lopen.'

'Hoe ver?'

'Tot het einde van de gang.'

'OK,' zei ze, 'mag ik meelopen?'

'Ja hoor,' zei ik. We liepen net toen ik weer stopte.

Ik keek haar aan en zei: 'Vindt u het hier soms ook afschuwelijk?'

'Nou,' zei ze, 'laten we zeggen dat ik het soms moeilijk vind om hier te zijn.'

'Waarom komt u dan? U bent toch groot? U hoeft toch niet te komen?'

'Omdat,' zei ze, 'het soms goed is om iets te doen wat we niet zo leuk vinden, vooral als we weten dat het goed is.'

'Wat bedoelt u?'

Ze keek me even aan. 'Dannie, weet je nog wat er aan het einde van Jezus' leven gebeurde?'

'U bedoelt toen Hij gekruisigd werd?'

'Ja. En zelfs nog daarvoor – weet je nog dat Hij in de hof van Getsemane gebeden heeft en dat het zo'n pijn deed dat er uit al zijn poriën bloed kwam?'

Ik zei dat ik dat nog wist en ook dat ze Hem hadden geslagen en uitgelachen.

Toen zei ze: 'Weet je, ik denk niet dat Hij het leuk vond om dat allemaal te doen. Maar Hij deed het wel, omdat Hij van ons houdt en omdat Hij wist dat het goed was. Wist je dat zelfs Hij aan de Hemelse Vader heeft gevraagd of er geen andere manier was?'

Ze was even stil en legde haar hand op m'n schouder. 'Dus, denk ik dan, als Hij het niet leuk vond om moeilijke dingen te doen die goed zijn, dan kan ik ook wel moeilijke dingen doen die goed zijn. En het is helemaal niet erg als je het niet leuk vindt om moeilijke dingen te doen, zoals stil zijn tijdens de participatieperiode als je 't warm hebt en moe bent.'

Ik zag dat ze steeds haar vingers tegen de zijkant van haar hoofd drukte terwijl ze praatte. Dus vroeg ik: 'Vindt u het moeilijk vandaag?'

'Ja,' zei ze, 'ik heb hoofdpijn.'

Even stond ik daar, en ik begon al heel anders tegen het jeugdwerk aan te kijken. Ik keek even naar zuster Geldrop en zei: 'Ik denk dat ik niet meer hoeft te lopen. Zullen we terug gaan?'

Ze zei dat ze dat fijn zou vinden, en we gingen terug. Voor we naar binnen gingen, zei ze: 'Weet je, Dannie, ik vind je echt aardig.'

Ik zei dat de meeste mensen dat deden als ze me leerden kennen.

Ze liep naar de voorkant van het jeugdwerklokaal en ik ging op m'n stoel zitten. Toen ze zat, keek ze naar me en glimlachte. Toen drukte ze even met haar vingers tegen haar hoofd, net als mama als zij hoofdpijn heeft, en ze knipoogde naar me.

Hoewel m'n stoel nog steeds hard was, het lokaal nog steeds te warm, en Jimmie en Fred nog steeds met me wilden kletsen, vond ik het allemaal niet zo erg meer. Toen ik naar zuster Geldrop keek, vroeg ik me af of papa haar bedoelde toen hij zei dat engelen overal om ons heen zijn. Ik denk dat ik hem ga zeggen dat ik er zondag een gezien heb – en dat ze hoofdpijn had. □

Thuis en de buurt

Virginia Pearce

'Ziet, de Here heeft de aarde geschapen, opdat ze zou worden bewoond; en Hij heeft zijn kinderen geschapen, opdat zij de aarde zouden bezitten' (1 Nephi 17:36).

Door Jezus Christus heeft onze Hemelse Vader de aarde geschapen. Hij heeft de bergen gemaakt. Hij heeft de zee gemaakt. Hij liet de zon overdag schijnen en de maan 's nachts. 'En al wat [Hij] gemaakt had was volbracht. En (...) God zag, dat het goed was' (Mozes 3:2). Onze Hemelse Vader wilde ons in een mooie, goede wereld laten leven.

Toen president Ezra Taft Benson nog jong was, woonde hij op een boerderij in Whitney (Idaho). Ze hadden kippen, koeien en paarden op die boerderij. Toen president Benson nog maar twaalf jaar oud was, werd z'n vader op zending geroepen. Ezra was de oudste van de zeven kinderen. Hij wist dat zijn moeder hem nodig zou hebben om het thuis leuk en gezellig te maken. Elke dag stond hij vroeg op om de koeien te melken voor hij naar school ging. Zijn kleine broertjes en zusjes lachten als hij melk in hun mond spoot als ze de schuur inkwamen om naar hem te kijken, en hij troostte ze als ze hun papa misten. Hij groef zelfs groente uit de sneeuw zodat ze te eten zouden hebben. Op alle mogelijke manieren probeerde Ezra het thuis prettig te maken.

Er waren ook nog andere boerderijen in de buurt. Ezra's moeder leerde hem om de mensen beleefd te groeten: 'Dag, meneer' of 'Goedemorgen, mevrouw'. Ezra hielp de burenen met plezier als ze extra mensen nodig hadden voor het werk op de boerderij. Sommige burenen zeiden dat ze niemand kenden die zo hard kon werken als hij.

Denk eens aan je eigen thuis. Heerst er liefde daar? Denk eens aan je buurt. Is het een goede omgeving? Als we thuis en in de buurt respect, beleefdheid en liefde tonen,

laten we zien dat we er ook eerbied voor hebben. En op die manier laten we onze Hemelse Vader zien dat we dankbaar zijn voor de mooie en goede wereld die Hij voor ons heeft gemaakt.

Instructies

Je kunt leren een goede buur te worden door het spelletje op de volgende bladzijde te spelen. Gebruik knopen of steentjes als pionnen. Schrijf de nummers 1 tot en met 6 op stukjes papier en doe ze in een zak. Je speelt het spel door de zak te schudden en een nummer te trekken. Schuif je pion evenzoveel plaatsen naar voren. Als je op een vakje komt met goede activiteiten voor in de buurt, dan kun je verder zoals de ongebroken pijl aangeeft. Maar als je op een vakje komt met dingen die je niet moet doen, moet je het kapotte pijltje volgen en teruggaan. Ga door tot elke speler een goede buur is.

Ideeën voor de participatieperiode

1. *Laat de kinderen een grote kaart van hun buurt tekenen. Laat hen aangeven waar ze wonen en waar de winkels, scholen of andere bijzondere plaatsen zijn. Bespreek hoe ze respect voor hun buurt kunnen tonen, bijvoorbeeld door zich aan de wetten van het land te houden en te weten te komen hoe je de mensen in je buurt kan helpen.*
2. *Bespreek Mosiah 4:14–15 en wijs er vooral op dat kinderen niet moeten vechten en ruziën. Beschrijf gezinssituaties waar kinderen soms ruzie krijgen, en laat de kinderen dan in een rollenspel uitbeelden hoe ze tot een oplossing kunnen komen.*
3. *Als het weer en de omstandigheden het toelaten, kunt u de kinderen in groepjes verdelen met in elk een leider. Laat de kinderen even in de buurt rond de kerk lopen. Laat één groep naar mooie stukjes en plekjes zoeken. Een andere groep kan letten op dingen die gerepareerd moeten worden of die de buurt leuker zouden kunnen maken.*

IK BEN
EEN GOEDE
BUUR

PEDRO AYALA ESPINOSA

uit Ciudad Nezahualcoyotl (Mexico)

Corliss Clayton

'Pedro zorgt goed voor Oliver en mij,' zegt Pedro's zus Alejandra (11). 'Hij helpt ons met ons schoolwerk en met onze klusjes.'

'Hij vindt me heel aardig, en ik vind het leuk om met hem te voetballen,' zegt broertje van negen, Oliver.

Andere bladzijde: Pedro speelt basketbal in de kerk en voetbal op school.

Linksboven: Een van de vele fresco's aan de muren van het National Palace in Mexico City waarop de Mexicaanse geschiedenis is uitgebeeld.

Middenboven: Oliver wil later acteur worden.

Rechtsboven: Pedro vindt het leuk om met Oliver te basketballen.

Oliver houdt veel van zijn broer. Hij en Alejandra weten dat ze op Pedro kunnen rekenen. De drie helpen elkaar bij alles wat ze doen. Pedro vindt het zelfs leuk om de kamer die hij met Oliver deelt op te ruimen en zijn moeder te helpen om de rest van het huis schoon te maken.

Pedro Ayala Espinosa (12) is gelukkig met het gezin waar hij deel van uitmaakt. Hij is blij dat ze samenwerken en elkaar helpen om betere mensen te worden en hun doelen te bereiken. Hij houdt van zijn ouders om het vele wat ze voor hem doen, vooral de hulp die zij hem geven als hij iets moeilijk vindt. 'Papa en mama begrijpen en helpen ons als we iets moeilijk vinden, ze helpen mij en ook mijn broertje en zusje.' Hij vindt het leuk om naast opa en oma te wonen, want als zijn ouders niet thuis zijn en hij

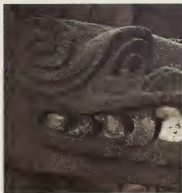
hulp nodig heeft, dan kan hij naar hen toe gaan.

Familie en vrienden zijn heel belangrijk voor Pedro. Zelfs op school heeft hij het graag met z'n vrienden over hun familieleden en hoe ze met elkaar kunnen opschieten.

Niet als vele mensen stelt Pedro zichzelf doelen. Maar hij is een van de weinige mensen die ze ook steeds haalt. 'Als hij zich een doel stelt,' zegt zijn vader, 'houdt hij niet op tot hij het bereikt heeft. Hij doet er z'n best en het lukt hem ook altijd.' Pedro wil graag advocaat worden, en hij weet dat om die droom waar te maken hij op school goede cijfers moet halen en goed Engels moet leren. Aan beide dingen werkt hij hard.

Pedro heeft tegen z'n vader gezegd dat als hij op karate mocht, hij z'n zwarte band zou halen. Hij heeft nu z'n bruine band en traint voor z'n zwarte.

Pedro weet dat als hij zich op een zending voorbereidt, zijn ouders hem zullen steunen wanneer hij gaat. 'Wat ik tegen de ene zeg, zeg ik tegen alle drie: wat ze ook willen leren of doen, ik zal ze steunen en helpen,' zegt Pedro's vader.

Linksboven: Pedro en Oliver zijn meer dan alleen maar broers – ze zijn goede vrienden. **Middenboven:** Alejandro doet het goed op school, en ze helpt de leden van het gezin. **Rechtsboven:** Gebeeldhouwde slangen versieren de oude tempelruïnes bij Mexico City.

Boven: De leden van het gezin Ayala helpen elkaar hun doelen te bereiken.

Om zijn doelen te bereiken stelt Pedro zich kleine tussendoelen.

Bijvoorbeeld, hij nam zich voor om vóór het einde van het jaar het hele Boek van Mormon uit te lezen. Een van zijn lievelingsverhalen uit de Schriften is dat van Nephi en hoe hij zijn vader gehoorzaamde en met zijn broers naar Jeruzalem terugging om de koperen platen te halen.

Pedro zou willen dat iedereen in vrede leefde en dat alle mensen geluk vonden in het gezin waartoe ze beho-

ren. 'Onze broers, zussen, ouders en vrienden doen heel veel voor ons.'

Pedro gaat graag naar de kerk omdat alle leden aardig zijn. Hij zou willen dat iedereen lid van de kerk was. 'Als we lid van de kerk zijn, voelen we ons zekerder en dan kunnen we betere beslissingen nemen.' ☐

Op de omslag:

Gezinsavond, schilderij in acrylverf van William J. Parkinson, Midvale (Utah). Geselecteerd voor de eerste internationale kunstwedstrijd, gesponsord door het Museum voor kerkgeschiedenis en kunst, Salt Lake City (Utah).

Wat zegt een achternaam?

In Mexico en vele andere Spaanstalige landen zegt de naam veel over iemands familiegeschiedenis. Een kind krijgt de achternaam van beide ouders. Eerst de achternaam van de vader, dan die van de moeder. De volledige namen van de familie Ayala zijn:

Vader: Alfonso Ayala Romero.

Moeder (voor huwelijk): Adriana Espinosa Rodriguez

Kinderen: Pedro Ayala Espinosa, Adriana Alejandra Ayala Espinosa, Oliver Omar Ayala Espinosa.

Kun je nu de volgende vragen beantwoorden?

1. Wat is Pedro's, Alejandra's en Oliver's volledige achternaam?
2. Wat is de achternaam van hun grootvader (vaders vader)?
3. Wat is de achternaam van hun andere grootvader (moeders vader)?
4. Wat is de achternaam van hun grootmoeder (moeders moeder)?
5. Wat is de achternaam van hun andere grootmoeder (vaders moeder)?

Wat zegt een achternaam? 1. Ayala Espinosa, 2. Ayala, 3. Espinosa, 4. Rodriguez, 5. Romero.

Mededelingen en beleid

Derde internationale kunstwedstrijd aangekondigd

Het Museum voor kerkgeschiedenis en kunst heeft de derde internationale kunstwedstrijd voor HLD-kunstenaars in 1994 aangekondigd.

Het thema van de wedstrijd is: 'Het evangelie naleven in een wereldkerk'. Het kunstwerk moet een thema, waarde, activiteit of beeld weerspiegelen uit het leven van een heilige der laatste dagen. Het museum hoopt door heel de kerk heen kunstenaars aan te zetten in hun kunstwerk het leven van een heilige der laatste dagen tot uitdrukking te brengen: hoe zij het evangelie ervaren als individu, als gezin, en in andere relaties als heilige der laatste dagen.

Men kan alle kunstvormen insturen: schilderen, lithograferen, fotograferen, beeldhouwen, weven, keramiek, kantwerk, en andere artistieke uitingvormen.

De werken mogen niet groter zijn dan 213 cm in de lengte.

Het officiële aanmeldingsformulier voor de voorselectie kan worden verkregen bij de distributiecentra van de kerk. De voorselectie zal geschieden aan de hand van foto's of dia's van de kunstwerken. Die foto's en dia's moeten vóór 31 oktober 1993 binnen zijn bij het distributiecentrum. De inzendingen worden doorgestuurd naar Salt Lake City. De foto's en dia's worden niet geretourneerd.

De kunstenaars van wie een werk geselecteerd wordt, kunnen het werk daarna naar Salt Lake City sturen voor de uiteindelijke jurering. Dat kan ook weer via het distributiecentrum. De prijswinnaars en aankopen voor de collectie van het museum, worden tijdens een tentoonstelling in het museum bekendgemaakt. Voor de tweede internationale kunstwedstrijd in 1991 hebben maar liefst 800 HLD-kunstenaars uit 42 landen werk ingezonden.

De Heer heeft gezegd dat het zijn werk en heerlijkheid is 'de onsterfelijkheid en het eeuwige leven van de mens tot stand te brengen' (Mozes 1:39). Hij heeft zijn kerk gevestigd als hulpmiddel bij dit grote werk. Daarom is het de zending van de kerk om allen uit te nodigen tot Christus te komen (zie LV 20:59) en in Hem vervolmaakt te worden (zie Moroni 10:32). Deze zending is driedelig, en de priesterschapsleiders hebben op elk gebied specifieke taken:

1. Het evangelie van Jezus Christus verkondigen aan alle naties, geslachten, talen en volken.
2. De heiligen vervolmaken door hen voor te bereiden op de verordeningen van het evangelie, en door voor de armen en behoeftigen te zorgen.
3. De doden verlossen door de verordeningen van het evangelie plaatsvervangend voor hen te verrichten.

- *Handboek Melchizedekse-priesterschapsleiders*, blz. 3.

ZHV-leidsters moeten blijk geven van liefdevolle aanvaarding en oprechte vriendschap voor de jonge vrouwen bij hun overgang naar de ZHV, wat hen zal helpen het evangelie na te leven en actief te blijven in de kerk.

De vertegenwoordigster jonge-alleenstaanden en het bestuurslid jonge-alleenstaanden hebben tot taak de overgang van jonge vrouwen naar de ZHV te plannen. Zij werken onder leiding van de ZHV-presidente en in samenwerking met de JV-presidente.

Om de jonge vrouwen bij deze overgang te helpen, moeten de vertegenwoordigster en het bestuurslid en/of de ZHV-presidente de lauwerbiesjesklas bezoeken om deze 17-jarigen een indruk te geven van de ZHV.

- *Handboek zustershulpvereniging*, blz. 5

De huwelijksceremonie in de tempel is een heilige en blijde gebeurtenis die zorgvuldig moet worden voorbereid. De kerkleiders hebben tot taak de toekomstige echtparen te adviseren bij deze voorbereidingen.

Het is voorgekomen dat een bruid een ongepaste bruidsjurk bij zich had voor de huwelijksceremonie. Een bruid en haar ouders of begeleiders behoren op de hoogte te zijn van de vereisten, voordat zij de jurk maken of kopen. Ook behoren zij te weten dat er in de tempel smakvolle bruidsjurken beschikbaar zijn (...).

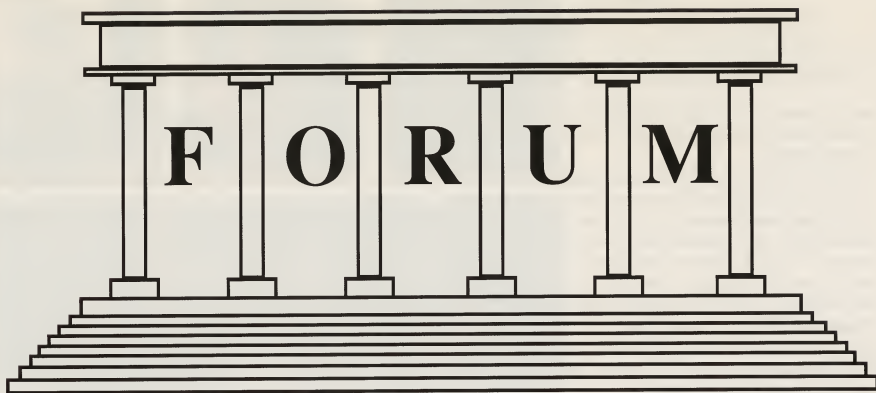
Alle tempeljurken behoren wit te zijn, lange mouwen te hebben, fatsoenlijk qua vorm en stof, zonder al te veel franjes (...).

Bisschoppen nemen deze vereisten voor bruidsjurken bij een tempelhuwelijk vroeg in de voorbereiding door met iedere bruid en haar ouders (...). - *Bulletin 1992-1*

Verwijzingen worden alleen doorgestuurd naar de zendelingen als het niet-lid expliciet heeft toegestemd in een bezoek. De produktiefste verwijzingen zijn van niet-leden die verklaard hebben een bezoek van de zendelingen op prijs te stellen. Als het niet-lid dat niet gedaan heeft, gebeurt het zelden dat de zendelingen de lessen kunnen geven. (Deze richtlijn verandert niets in het beleid voor normale zendingsactiviteiten zoals langs de deuren gaan of vriendschap sluiten.)

- *Bulletin 1992-1*

Een bisschop behoort geen tempelaanbeveling te verstrekken aan een jonge, onbegiftigde, toekomstige zending(e) totdat die zijn zendingsoproep heeft ontvangen van de president van de kerk. - *Bulletin 1992-1*

forum (Lat.), o., 1. (oorspr.) markt, plein te Rome, m.n. dat tussen Kapitoel en Palatijn waar het volk samenkwam om de publieke zaken te bespreken, recht te doen enz.; vand. oneig. voor openbare gerechtsplaats; *iets brengen voor het forum der publieke opinie*, het in openbaar bespreken; - (rechtst.) *het forum van de eiser*, het bevoegde gerecht, de bevoegde rechter; - 2. (-s), bijeenkomst

waarop een of meer deskundigen c.q. kunstenaars een inleiding houden over een bep. onderwerp en daarna daarover in discussie treden met het publiek; - ook voor de groep deskundigen zelf: *de vraag wordt aan het forum voorgelegd*; - **avond**, m. (-en); - **bijeenkomst**, v. (-en); - **discussie**, v. (-s); - **gesprek**, o. (-ken); - **lid**, o. (...leden).

Hoe u uw kinderen eerbied voor onze Hemelse Vader en Jezus Christus kunt leren

Zoals het voor alles geldt, is het *voorbeeld* van de ander meer bepalend dan de leerstellingen die zijn neergeschreven. Je kunt een lijst opstellen van alles wat we 'zouden moeten naleven', maar als die lijst niet in het minst wordt nagestreefd, is zij waardeloos. Ik weet ook wel dat niemand aan alle eisen zal voldoen. Maar toch moeten we dag in dag uit proberen waardig te blijven om ooit terug te keren bij onze Hemelse Vader.

Als je geen eerbied hebt voor iemand anders (ongeacht wie) dan kun je die persoon nooit heel goed, zoals hij werkelijk is, leren kennen. En dit geldt zeker voor onze Hemelse Vader en Jezus Christus. Een daadwerkelijk voorbeeld (en kinderen zijn dat ook voor volwassenen!) heeft meer effect dan een opsomming van allerlei zaken die we 'zouden kunnen doen'!

Chantal Janssen
Gemeente Turnhout

Wij leren onze kinderen als volgt eerbied voor onze Hemelse Vader en Jezus Christus:

- * Leer kinderen dat onze Hemelse Vader de stilste gebeden kan horen en dat Hij weet wat iedereen waar dan ook aan het doen is. Zelfs onze 5-jarige Jenny begrijpt deze waarheid.
- * Leer kinderen diep ontzag en grote eerbied voor de intelligentie en almacht van onze Hemelse vader en Jezus Christus door met hen te praten over wat Jezus voor ons geschapen heeft. Leer kinderen dat niets wat we gebruiken of hebben volledig door de mens gemaakt is. Onze 12-jarige Lynette herinnerde mij vandaag aan een jeugdwerkles waarin haar geleerd werd naar een voorwerp te kijken en te proberen zijn oorsprong terug te voeren tot wat door Jezus geschapen is.
- * Spreek als ouders uw waardering uit voor de natuur. Uw kinderen de delen van een bloem of een vrucht laten on-

derzoeken, kan respect inboezemen voor het werk dat onze Hemelse Vader en Jezus hebben verricht om die bloem of vrucht te scheppen. Kinderen leren van waar ze mee in aanraking komen, en als ouders en leerkrachten ook eerbied hebben voor onze Hemelse Vader en zijn Zoon, kunnen ze dat overbrengen op kinderen, die daarvoor openstaan.

- * Praat over de liefde die onze Hemelse Vader voor ons allen had door zijn Zoon naar de aarde te sturen, die voor ons leed en stierf. En leer kinderen dat Jezus bereid was dat te doen. Daardoor zullen kinderen liefde en eerbied voelen voor onze Hemelse vader en zijn Zoon.
- * Houd gezinsgebed. Door dat te doen proberen wij hun eerbied voor onze Hemelse Vader en Jezus te leren, en hoezeer wij hun hulp nodig hebben. Zonder hen is ons leven niet volledig.

Toen mijn man en ik trouwden in de Arizona-tempel, ontvingen wij de raad onze kinderen van jongsaf aan evangeliebeginselen te leren. Eerbied voor God is een beginsel dat we

geprobeerd hebben onze kinderen al vroeg bij te brengen. We hebben ze gepaste gebedstaal geleerd.

We hebben ook geprobeerd ze het belang van de avondmaalsdienst bij te brengen en hebben vaak gepraat over die heilige verordening en het belang van eerbied jegens de verzoening van de Heiland. Onze kinderen weten dat het avondmaal meer is dan een 'tijd van stilte'. Hun gretigheid om juist te aanbidden inspireert ons.

Ik heb zes kinderen tussen de 2 en 15. Ik ben erachter gekomen dat wanneer we gezinsavond houden onze kinderen zich rustiger gedragen tijdens de avondmaalsdienst. Tijdens onze gezinsavond onderwijzen wij onze kinderen in eerbied. Ook leer ik ze tijdens het avondmaal om hun armen te vouwen. Dat bewerkstelligt dat ze denken aan het waarom van deze verordening. Omdat zij hun armen vouwen, zijn zij geneigd aan het gebed te denken. En denkend aan gebed, denken zij wellicht aan Christus en waarom we het avondmaal hebben.

1. Leer kinderen dat onze Hemelse Vader en Jezus van hen houden.

2. Houd gezinsgebed, schriftstudie; leer kinderen bidden.

3. Doordring hen van respect voor het avondmaal en de schepingen van de Heer.

4. Wees een voorbeeld; toon eerbied, respect voor kerkleiders.

Schrijf ons als u goede ervaringen of praktisch succes met een van de onderstaande onderwerpen hebt!

November: Hoe u met jongeren kunt communiceren.

Schrijf (ongeveer 100-150 woorden) naar het Kerkelijk Vertaalbureau, postbus 224, 3430 AE NIEUWEGEIN, telefax 03402-45883. De redactie behoudt zich het recht voor de bijdragen te redigeren en in te korten; ze worden niet teruggestuurd. De gebruikte bijdragen moeten niet gezien worden als officiële kerkleer. Ze moeten steeds 6 weken voor de verschijningsdatum in ons bezit zijn.

De zendelingenpagina's

De zendelingenpagina's wijden we deze maand aan Stefaan van Gijsel uit de Gemeente St.-Niklaas, die een zending vervult in het Zendingsgebied Brussel, en aan Monic de Langen uit de Wijk Utrecht, die werkzaam is in het Zendingsgebied Edinburg.

Stefaan van Gijsel

Op 27 augustus 1991 kwam ik aan te Brussel na een verblijf van twaalf dagen in het opleidingsinstituut te Lingfield in Engeland. Ik bleef daar echter niet lang, er was eigenlijk alleen genoeg tijd om naar het station te gaan en de trein naar Rijsel (Lille) te nemen.

Je moet weten dat het Zendingsgebied Brussel voor het grootste gedeelte Frankrijk beslaat, het noorden van Frankrijk, om precies te zijn, en Wallonië in België. Alles in het Frans dus.

Die eerste dag was dan ook de enige dag die ik in mijn eigen land doorbracht, voor de rest heb ik in Frankrijk verbleefd.

Lille is een grote stad met twee wijken. Hoewel het gebied Frans Vlaanderen heet, spreken ze er toch enkel Frans. Gelukkig kan ik al goed met de Franse taal overweg. Na vier maanden Lille ben ik overgeplaatst naar Thionville. Een aardig stadje met een handvol actieve leden die elke zondag samenkomen in hun kerkgebouwtje boven een visrestaurant. Voordeel: het restaurant is goed bekend en onderzoekers hebben dus geen enkel probleem om de kerk te vinden. Nadeel: de reuk.

Daar ben ik vijf maanden werkzaam geweest, waarvan vier met deze collega, vers uit de Verenigde Staten.

Nu (medio juni, red.) ben ik in Nancy zo'n 150 kilometer ten zuiden van Luxemburg. Het is een mooie studentenstad met heel wat toeristische trekjes. Ze zijn hier volop aan een nieuw kerkgebouw bezig, dat bijna klaar is. Ja, hier en daar zijn er mensen op zoek naar de waarheid. Dat ondervonden we toen we voor de eerste maal een van

onze onderzoekers mee naar de kerk namen. Ze wist toen pas een week van het bestaan van het Boek van Mormon, doordat wij haar hadden aangesproken op de bus. Tijdens de vasten- en getuigenisdienst gaf ze haar getuigenis van de waarheid van het Boek van Mormon en de gevoelens ten opzichte van de kerk. Dat was een ontroerend moment voor vele leden. Het deed ons allen beseffen hoe belangrijk het zendingswerk wel is om mensen zoals haar, die lange tijd naar de waarheid zoeken, de kans te geven om gelukkig te worden.

Na de dienst woonde ze een doopdienst bij en kwam na afloop glunderend naar mij toe. Ze vroeg mij wat ze moest doen om ook gedoopt te kunnen worden. Hier en daar zijn er mensen zoals zij, en het zou me pijn doen als ik ze voorbij zou laten gaan op straat.

Ik houd van mijn zending. Een ideale manier om mijn Heiland te bedanken voor wat Hij voor mij gedaan heeft. Onze Hemelse Vader houdt van ons en wil dat wij gelukkig zijn. Alma 37:37 is mij een grote steun, zendingswerk en gebed gaan hand in hand. <

Ouderling Van Gijsel en zijn collega, ouderling Woodward in hun flat in Nancy.

Greetings from SCOTLAND

Zuster De Langen was tot nu toe werkzaam in Dundee, Edinburgh en Thurso.

Monic de Langen

Op 10 oktober 1991 vertrok ik dan eindelijk naar het opleidingsinstituut in Lingfield. Daar kreeg ik mijn eerste collega toegewezen. Die twaalf dagen zijn we enorm goed doorgelopen. Tjonge, wat een stel waren we, ik hoop dat de anderen ons overleefd hebben. Veel te gauw moesten we alweer afscheid nemen om ieder voor zich nu werkelijk onze roeping in praktijk te brengen. Daar ging ik weer in het vliegtuig, maar nu op naar Scotland. In mijn eerste stad, Dundee, leerde ik al snel het zendelingenleven kennen. Dagelijkse schema: met je rechterbeen vroeg opstaan, gezamenlijke studie, individuele studie, eten en wegwezen. Mensen aanhouden op straat, deuren bestude- ren, onderwijzen, haasten om op tijd bij

andere bus, wassen, schrijven, klaar. Hup naar huis, brieven nakijken. 'Yes... post... oh I just love our postman!' We hebben nog tijd over om wat leuk te doen. Wat hebben we deze maand gedaan? Kastelen, ruïnes, musea, bergbeklimmen. Oké, wat gaan we nu doen? Juist, laten we voor de verandering weer eens een kasteel bezoeken. Vluc, vluc, vluc, want we moeten ook nog naar de kapper. Goede kapper, nooit wachten, snel klaar; passen zich helemaal aan ons tijd-

een gezin te zijn dat ons te eten had gevraagd, babbelen met de leden en vervolgens, hopelijk, mensen thuis vinden, waarmee je een uur geleden een afspraak had, achter de bus aan rennen naar huis toe, handen wassen, bidden, oogjes toe ... slaap lekker!

Maandag, dinsdag, ... woensdag! O, verandering in het schema: met beide benen uit bed, eten en wegwezen, achter de bus aan rennen, naar de wasserette (wat zei ik ... wasserette? oeps, verkeerde bus!) rechtsomkeert, drogen, brieven

schema aan, zorgen er zelfs voor dat je het hele jaar niet meer terug hoeft te komen, extra service!

18.00 uur. O, tijd voor de jurk en het naambordje. Donderdag, vrijdag, zaterdag ... ZONDAG.

Het zendingsleven is gewoon geweldig. Er zijn geen betere woorden voor. Behalve het hierboven geschetste leven, hebben we nog een ander leven. Wat geestelijker opgebouwd. Ik ben drie maanden in Edinburgh werkzaam geweest en vervolgens in Thurso. Ik heb op allerlei gebied veel ervaringen mogen opdoen, maar het meeste nog ben ik bewogen door het herkennen en ervaren van de Heilige Geest. Vele malen heb ik mij laten leiden door de Heilige Geest in mijn werk en het resultaat is absoluut verbazingwekkend. Ook weet ik dat ik zelf helemaal verander, een ander mens ben. De kracht vanuit een gebed, geloof, hoop en liefde heeft me zeker in mijn zending geraakt. Mijn getuigenis is enorm toegenomen. Ik hou met heel mijn hart van mijn zending, en nog meer van het evangelie, dat wij hebben in De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. <

Zuster De Langen (rechts) met collega, zuster Harman, in het opleidingsinstituut.

In het zendingsveld

Europa

Jolanda Ariaans, England Manchester Mission, Paul House, Stockport Road, Timperley, Altrincham, Cheshire WA15 7UP, Engeland

Isabelle Arts, Deutschland-Mission Dresden, Tiergartenstrasse 40, Postschliessfach 256, O-8020 Dresden, Bondsrepubliek Duitsland

Jennifer Beijerling, Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen

Tom de Bisschop, England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury on Trym, Bristol BS9 3BH, Engeland

Yanina Cadillo Albornoz, England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury on Trym, Bristol BS9 3BH, Engeland

David Dezaire, Mission française de Marseille, 48 Avenue Robert Schumann, 13090 Aix-en-Provence, Frankrijk

Aldrin Esser, England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire LS18 5BJ, Engeland

Koenraad Gijzel, Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen

Stefaan van Gijzel, Zendingsgebied Brussel, Blvd. Brand Wilcox 87, B-1040 Brussel

Ezra Karssen, Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen

Monic de Langen, Scotland Edinburgh Mission, 'Boroughfield', 32 Colinton Rd., Edinburgh, EH10 5DG, Schotland

Eddy Martens, Deutschland-Mission Berlin, Gräfentalerstrasse 5, W-1000 Berlin 46, Bondsrepubliek Duitsland

Roy Oomen, Zendingsgebied Antwerpen, Appelmansstraat 24, B-2000 Antwerpen

Edwin van Stam, Mission française de Marseille, 48 Avenue Robert Schumann, 13090 Aix-en-Provence, Frankrijk

Marvin Stigter, England London Mission, 64-68 Exhibition Road, London SW7 2PA, Engeland

Deena Stinson, Deutschland-Mission Düsseldorf, Mörsenbroicherweg 184, D-4000 Düsseldorf 30

Brian Wursten, England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire LS18 5BJ, Engeland

Amerika

Audrey Bijkerk, Utah Salt Lake Mission, 50 West North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150, USA

Carlo Bos jr., Trinidad and Tobago Mission, Albergastraat 10, Paramaribo, Suriname

Marcel Braithwaite, California Anaheim Mission, 501 North Brookhurst, suite 100, Anaheim, Californië 92801, USA

Robert Brouwer, Florida Jacksonville Mission, 8647 Bay Pine Road, Suite 106, Jacksonville, FL 32256, USA

Jan Dijkwel, Utah Ogden Mission, 2133 Washington Boulevard, Ogden, Utah 84401, USA

Devin Hale, Colorado Denver Mission, 2000 E. Easter Avenue, Suite 303, P.O. box 2674, Littleton, Colorado 80122, USA

Maarten 't Hoen, Canada Calgary Mission, 6940 Fisher Road S.E., suite 122, Calgary, Alberta T2H 0W3, Canada

Arjan de Jong, Canada Halifax Mission, Commerce Bldg. 73 Tacoma Drive #202, Dartmouth, Nova Scotia B2W 3Y6, Canada

Marten de Jonge, Utah Ogden Mission, 2133 Washington Boulevard, Ogden, Utah 84401 USA

Bert Keuter, Indiana Indianapolis Mission, P.O. Box 495, Carmel, Indiana 46032, USA

Eric Mac Lean, Ohio Columbus Mission, 5025 Arlington Center, suite 30, P.O. Box 20130, Columbus, Ohio 43220, USA

Faizel Rahman, Trinidad and Tobago Mission, 26-28 Murray Street, suite 5, Woodbrook, Port of Spain, Trinidad, West Indies

Iedere nieuwe zendeling gelieve zijn pasfoto, de naam van zijn zendingsgebied, naam van zijn unit en datum van aanvang zending te sturen naar: Kerkelijk Vertaalbureau, postbus 224, 3430 AE NIEUWEGEIN.

EEN HUIS BOUWEN

'De wijsheid der vrouwen bouwt haar huis' (Spreuken 14:1). Een vrouw kan in een huis van klei, riet, hout, steen of beton wonen; ze kan gehuwd of alleen zijn, met of zonder kinderen; wat haar omstandigheden ook zijn, elke zuster bouwt een huis. Hiervoor is een voorbeeld nodig, een bouwplan.

Algemeen ZHV-presidente Elaine L. Jack legt uit hoe belangrijk het is om thuis te plannen: 'Voor een vrouw die heilige der laatste dagen is, heeft de term huiselijk leven grote betekenis, want elke taak die bij haar thuis verricht wordt, of ze nu alleen woont of met anderen in een gezin, wordt in het raamwerk van de eeuwigheid gedaan, en dit vereist het beste wat we te bieden hebben.'

'Huiselijk leven omvat de warmte van een gezinsband, en ook de nimmer aflatende zorg van een verstandige huisvrouw om dat gezin te voeden, kleden en te verzorgen.'

Welk breed scala van activiteiten valt onder de noemer huiselijk leven?

LIEFDE EN LEREN

Door nadruk te leggen op liefde en leren, kunnen we in ons dagelijkse werk thuis eeuwige waarden naar voren laten komen. President Thomas S. Monson heeft gezegd dat ons huis een klaslokaal is waar de gezinsleden hun levensvisie en diepgewortelde overtuigingen vormen. 'Ons gezin is het laboratorium van ons leven' (algemene oktoberconferentie 1991).

Een verstandige vrouw vindt een perfect huishouden niet belangrijker dan haar invloed op de mensen in dat huishouden. 'Het huishouden, de was, die zullen er altijd zijn, maar mijn drie kleintjes?' vraagt Pamela Saley uit Salt Lake City. 'Ik weet nog dat ik de tijd nam om van mijn kinderen te genieten – een uur met blote voeten in de zandbak, op een wintermiddag een superuimtestation bouwen met elk stukje speelgoed in het huis. (...) Dat zijn bijzondere herinneringen voor mij en hopelijk zullen ze met het verstrijken van de jaren ook bijzonder zijn voor mijn kinderen' (Ensign, maart 1984, blz. 33).

We bouwen ons huis door meer waarde te hechten aan geestelijke groei dan aan materieel bezit. Bij de familie Hapi in Nuhaka (Nieuw-Zeeland) willen de ouders hun vijf kinderen leren om zuinig te zijn, hun tiende en gaven aan de Heer te betalen, en toe te komen met wat ze hebben. Als de kinderen kla-

gen dat hun vriendjes meer spullen hebben dan zij, herinnert zuster Hapi hen eraan dat zij 'zich voorbereiden op de eeuwigheid, niet op vandaag, en we kunnen die dingen niet naar het hiernaams meenemen.'

Welke invloed heeft de liefde van een vrouw voor haar gezin op haar prioriteiten thuis?

GEBED EN EIGENWAARDE

Als een huis bouwen ons boven het hoofd lijkt te groeien, moeten we eraan denken dat we goddelijke hulp kunnen ontvangen als we erom willen vragen. 'Wat gij de Vader ook in mijn naam zult vragen, dat nuttig is voor u, zal u worden gegeven' (Leer en Verbonden 88:64).

Om ons leven in evenwicht te houden, moeten we ook voor onze mentale, lichamelijke en geestelijke gezondheid zorgen. Voormalig algemeen ZHV-presidente Barbara Smith heeft nadrukkelijk gezegd: 'Uiteindelijk zijn wij verantwoordelijk voor ons geluk. Het zijn onze houding, onze aanvaarding, onze intelligentie die de doorslag geven' (Ensign, maart 1976, blz. 22).

Wij nodigen u uit om uw huis te zien als een plaats om een goed voorbeeld te geven, te onderwijzen, te genezen en beschutting te bieden tegen problemen, en het leven van alle inwonenden te verrijken.

Wat kunnen we doen om vreugde te vinden bij het bouwen van ons huis? □

STROMEN, WINDEN EN DE POORTEN DER HEL

Arthur R. Bassett

Christus besloot zijn geweldige rede
tot de Nephieten met vier beginselen
die ons kunnen helpen ons huis
– ons leven – op de rots van
zijn evangelie te bouwen.

De geweldige rede die Jezus tot de Nephieten hield, is een ongelooflijk waardevol document. Zij kan uit letterlijk tientallen invalshoeken benaderd worden. Hier volgt een slechts één interpretatie van het slot van de rede, gebaseerd op Joseph Smiths vertaling van haar tegenhanger: de bergrede in de Bijbel.

Bij deze interpretatie richt het eerste hoofdstuk (3 Nephi 12 of Matteüs 5) zich vooral op wat een discipel van Jezus moet zijn, te beginnen met de eigenschappen in de zaligsprekingen en afgesloten met het gebod om volmaakt te zijn, net zoals onze Vader in de hemel volmaakt is.

Het volgende hoofdstuk (3 Nephi 13 of Matteüs 6) gaat in op wat de discipelen van de Heer moeten *doen* om hulp van God te krijgen bij hun zoektocht naar grotere verfijning, of heiligheid (volmaking): vasten, oprecht bidden en zodanig aalmoezen geven dat alleen God het ziet, opdat hun be-

loning alleen van God zal komen in plaats van hun medemens.

In Joseph Smiths vertaling van het laatste hoofdstuk van de rede (3 Nephi 14 of Matteüs 7) leert de Heiland zijn discipelen wat zij moeten zeggen als zij met anderen over het evangelie praten. Volgens de vertaling van de profeet wordt in het eerste vers van dat hoofdstuk aangegeven dat de woorden die volgden aan het volk onderricht moesten worden. Wat dan in de vertaling van de profeet volgt heeft iets van een dialoog tussen de Meester en zijn discipelen, en is niet zozeer een voortzetting van het formele onderricht.

Als dit een boodschap is voor allen die anderen over het evangelie willen vertellen, dan kan dit laatste hoofdstuk (in de huidige vorm) beschouwd worden als een vierledige boodschap aan potentiële bekeerlingen, en ook als goede raad aan alle leden van Christus' kerk:

1. Oordeel of veroordeel anderen niet; probeer liever je eigen leven eerst te verbeteren.
2. Leer eerst met God te communiceren in plaats van meteen de 'verborgenheden van het koninkrijk' te willen weten.
3. Sluit verbonden met de Heer, in de wetschap dat zodoende u grote zegeningen zult ontvangen, maar dat u ook op problemen zult stuiten.
4. Probeer van anderen te houden en luister naar de ingevingen en leiding van de Geest, en beschouw het niet als een falen van het evangelie als de leden van de kerk niet volmaakt zijn.

FOTOGRAFIE: JED CLARK

Probeer je eigen leven te verbeteren in plaats van anderen te oordelen of veroordelen.

ONRECHTVAARDIG OORDEEL VOORKOMEN

Al toen ik op zending was, merkte ik dat zij die lid van de kerk werden soms kritiek hadden op hen die de leringen van de zendelingen niet met hetzelfde enthousiasme omarmden als zij hadden gedaan. Ze wilden anderen veranderen voordat zijzelf geheel veranderd waren. Ik zag ook zendelingen en leden die onder dit probleem gebukt leken te gaan.

Negatieve kritiek, of 'onrechtvaardig oordeel' zoals de Heer het noemt, lijkt een natuurlijke menselijke eigenschap te zijn. Het kan een vorm van zelfgenoegzaamheid zijn en ook een manier om onze daden te rechtvaardigen.

Maar, zoals Paulus en Mormon beiden aangeven, het evangelie is verankerd in drie christelijke eigenschappen: geloof, hoop en liefde, waarbij de liefde (de reine liefde van Christus) de belangrijkste is (zie 1 Korintiërs 13; Moroni 7:38-48). De reine liefde van Christus is een verenigende kracht die wil helpen, terwijl onrechtvaardig oordeel en kritiek een tegenovergestelde uitwerking hebben. Helaas zijn velen van ons zowel slachtoffer als pleger van onrechtvaardig oordeel geweest, en we kennen de schadelijke uitwerking ervan op menselijke relaties.

Toch lijkt het onontkoombaar dat er bij het aangaan van relaties op de een of andere manier een oordeel gevormd wordt, opzettelijk of anderszins. Ik denk dat we allemaal wel eens in zo'n geval te snel geoordeeld hebben en dat we daar later spijt van hebben gehad. Hoewel ik dat verschillende keren heb meegemaakt, is er één geval die mij nog zeer levendig voor de geest staat en dat me nog steeds dwars zit.

Toen ik op een dag aan het godsdienstinstituut naast de University of Utah les gaf, raakte ik geïrriteerd door iemand die tijdens het hele openingsgebed met een ander zat te fluisteren. De schulddigen waren

niet moeilijk aan te wijzen, want ze bleven de hele les met elkaar fluisteren. Af en toe keek ik ze heel strak aan, in de hoop dat ze de hint zouden vatten, maar ze leken het niet te merken. Een paar keer tijdens de les had ik de neiging om ze te vragen hun gesprek buiten de klas voort te zetten als ze het dan zo belangrijk vonden, maar gelukkig weerhield iets mij ervan mijn misnoegen te uiten.

Na de les kwam een van hen bij me en ze bood haar excuses aan voor het feit dat ze me niet vooraf had gezegd dat haar vriendin doof was. Die vriendin kon liplezen, maar omdat ik een groot deel van de tijd met mijn rug naar de klas stond – iets wat ik vaak doe – en op het bord schreef en over mijn schouder praatte, had mijn leerlinge voor haar vriendin 'vertaald' en haar gezegd wat ik aan het zeggen was. Tot op deze dag ben ik dankbaar dat ombeiden de afgang bespaard is die mogelijk had kunnen gebeuren als ik mijn oordeel had geuit zonder kennis van zaken.

Maar het soort oordeel waar de Heiland in zijn rede over spreekt, lijkt vooral een oordeel te zijn dat wordt gevormd door mensen die zelf nog zoveel in hun leven moeten veranderen. Alsof iemand die helemaal blind is een moeilijke oogoperatie probeert te verrichten op iemand die maar gedeeltelijk blind is.

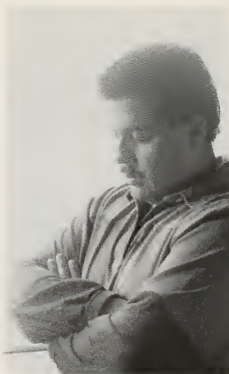
In zijn vertaling van Matteüs 7:1 geeft Joseph Smith duidelijk aan dat de Heer wil dat zijn discipelen rechtvaardig oordelen en niet onrechtvaardig oordelen. Een rechtvaardig oordeel wordt gevormd onder invloed van de Geest door mensen die ernaar streven het gezelschap van die Geest waardig te zijn. Dit soort oordelen wil altijd opbouwen in plaats van ondermijnen.

Ik heb diep ontzag voor de wijsheid in deze uitspraak van de Heer: 'Met welke maat gij meet, zal u wedergemet worden' (3 Nephi 14:2). Jezus had dit al eerder naar voren gebracht toen Hij voor de grote menigte stond en hen leerde bidden: 'En vergeef onze schulden, gelijk ook wij onze schuldenaren vergeven' (3 Nephi 13:11). Hij was er zo op gebrand dat dit beginsel duidelijk overkwam, dat Hij na wat nu bekend staat als het onzevader, dit punt weer verwoordde:

'Want indien gij de mensen hun overtredingen vergeeft, zal uw hemelse Vader ook u vergeven;

Maar indien gij de mensen hun overtredingen niet vergeeft, zal uw Vader uw overtredingen evenmin vergeven' (3 Nephi 13:14-15).

Kortom, wij zullen geoordeeld worden naar dezelfde maat die wij gebruiken om anderen te oordelen. Als ik vergevingsgezind ben, kan God bij het laatste oordeel tegenover mij ook vergevingsgezind zijn; als ik niet vergevingsgezind ben, mag ik bij het laatste oordeel ook niet verwachten vergeven te worden. Als ik niet liefdevol ben, ben ik niet als God en ben ik dus niet geschikt voor de verantwoordelijkheid en bijbehorende zegeningen van een goddelijk leven. Als ik niet liefdevol ben, verwijst de gerechtigheid mij naar een lagere verantwoordelijkheid in Gods koninkrijken. Gods genade kan het element gerechtigheid niet ontkrachten, want ik ben wat ik ben – en ik ben niet in staat om meer macht over anderen te ontvangen, vooral niet de macht van een god in het

**Leer met God te
communiceren in plaats
van de 'verborgenheden
van het koninkrijk' te
willen weten.**

celestiale koninkrijk. In feite heb ik door mijn oordeel van anderen mijn ware ik getoond.

Later zei de Heiland tegen de twaalf discipelen in Amerika:

'En weet, dat gij de rechters van dit volk zult zijn, volgens het oordeel dat Ik u zal geven en dat rechtvaardig zal zijn. Welke soort mensen behoort gij daarom te zijn? Voorwaar zeg Ik u: Zoals Ik ben' (3 Nephi 27:27).

ZOEK DE HEER, GEEN VERBORGENHEDEN

Na het onderwerp 'oordelen' besprak de Heer het probleem dat zich voordoet als heilige zaken besproken worden met mensen die er nog niet klaar voor zijn. (Zie 3 Nephi 14:6-11.) Joseph Smith geeft ons wat meer inzicht in dit onderdeel van de rede. Christus zei zijn discipelen de hele wereld in te gaan en tot allen te zeggen dat ze zich moesten bekeren omdat het koninkrijk Gods tot hen genaderd was. Ze moesten ook de verborgenheden van het koninkrijk voor zich houden en 'het heilige niet aan de honden' geven, en ook niet hun 'paarlen voor de zwijnen' werpen, 'opdat zij ze niet met hun poten vertreden, en zich omkeren en u verscheuren' (3 Nephi 14:6-7).

Joseph Smith zei ook dat de wereld niet in staat was datgene te ontvangen wat de discipelen zelf niet eens konden verdragen. Daarom moesten ze hun parels niet aan de wereld geven, opdat ze zich niet zouden omkeren en hen verscheuren. In plaats daarvan moesten ze de mensen zeggen om het aan God te vragen, en 'u zal gegeven worden; zoekt, en gij zult vinden; klopt, en u zal opengedaan worden' (3 Nephi 14:7).

Door de discipelen te instrueren de verborgenheden van het koninkrijk voor zich te houden, en hun te zeggen anderen te leren om te vragen, zoeken en vinden, geeft de Heiland

een aanwijzing die een ieder die naar evangeliekennis zoekt, op weg helpt.

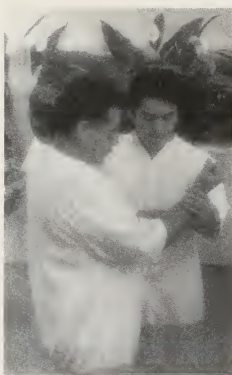
Wat op die instructie volgt wordt verklaard in Joseph Smiths vertaling van de bergrede door de dialoog tussen de Heiland en zijn discipelen. Als hij de pasgeroepen zendelingen de opdracht geeft om de mensen te leren in persoonlijk contact met God te treden, antwoordden de discipelen in Palestina dat zij verwachtten dat de mensen zouden zeggen dat ze wisten dat God Mozes en andere profeten had gehoord, maar dat God hen niet zou horen, en dat hun zaligheid de wet was en dat dat voldoende was.

In antwoord daarop gebruikt Jezus de gelijkenis van de kinderen die hun vader om brood en vis vragen en die zeker niet door hem weggestuurd zullen worden. Waarom dachten ze dan dat hun Hemelse Vader hen zou wegsturen, die meer dan wat dan ook wil dat zij Hem leren kennen? (Zie 3 Nephi 14:9–11.) Uiteindelijk zullen ze misschien de verborgenheden van het koninkrijk begrijpen, maar dat bereiken ze het beste door eerst dicht tot God te naderen en de stem van de Geest te leren herkennen (zie 1 Korintiërs 2:9–14).

Dan vat Jezus deze twee gedachten – de gedachte van een rechtvaardig oordeel en die van Gods hulp zoeken – in een notedop samen, en vaak wordt dit de gouden regel genoemd: we moeten anderen op dezelfde opbouwende manier behandelen als wij zelf behandeld willen worden – en ernaar streven God en onze medemens als onszelf lief te hebben.

PROBLEMEN ONDERVINDEN

Ik heb mensen de kerk uit zien gaan omdat ze lid waren geworden met de gedachte dat het lidmaatschap in het koninkrijk een vlucht uit al hun problemen was. Na hun doop ontdekten zij dat het lidmaatschap in de kerk, hoewel dit rijke zegeningen geeft, ook verantwoordelijkheid en plich-

**De doop brengt
veeleisende problemen
met zich mee en ook de
bijbehorende zegeningen.**

ten met zich meebrengt, soms zelfs problemen en beproevingen. Het legt beslag op onze tijd en vereist onze beste krachten; we moeten met mensen omgaan die ons soms irriteren en frustreren en met wie we liever niet zouden omgaan – want de Heer heeft in Palestina gezegd dat er vele vissen in het evangelienet gevangen worden (zie Matteüs 13:47). Het roept ons naar een levensstijl die maar al te vaak alles van ons vergt. Sommige nieuwe leden worden gewoon verrast door de problemen – en zien ook niet de zegeningen die alleen verkregen kunnen worden door die problemen aan te pakken.

Jezus leerde zijn discipelen om anderen te leren dit te verwachten. Op gezette tijden moet ieder van ons zichzelf eraan herinneren dat zulke tegenslagen nodig zijn om te groeien. Het is zelfs zo dat tegenslag de kern is van begrip van Christus. Hoeveel beter is het niet voor ons om meteen aan het begin te horen te krijgen dat we deze strijd moeten aanvaarden.

Voordat je ergens echt goed in wordt, moet je voortdurend werken en oefenen. Geen enkele danser, voetballer of musicus presteert met gemak tot hij of zij talloze uren geoefend heeft en zich heeft voorbereid. Elke keer dat ik een atleet of danser schijnbaar moeiteloos zie presteren, moet ik mijzelf hieraan herinneren.

Dat geldt ook voor groei en vrijheid in het leven. Christus bindt zijn discipelen op bepaalde manieren om ze vrij te maken, terwijl Lucifer zijn volgelingen volkomen ‘vrij’ lijkt te maken om ze dan voor eeuwig te kunnen binden.

ONVOLMAAKTHEID ONDER LEDEN VERWACHTEN

De Heiland roept ons op Hem als gids te vertrouwen in ons zoeken naar innerlijke gaafheid, of heiligheid. Maar weinigen vinden de weg, zelfs als ze door de poort zijn gegaan,

zo zegt Hij tegen zijn discipelen. Hij stimuleert nieuwe bekeerlingen om Hem als voorbeeld te nemen, niet iemand anders. Wolven (blijkbaar zelfs binnen de kerk) zullen zich voordoen als schapen – als dienstknechten van God. Hij herinnert ons eraan dat zelfzuchtige mensen zich als dienstknechten van God kunnen opwerpen en dat we dus naar de gave van onderscheid moeten streven, wat ons zal helpen om mensen te herkennen wier uiterlijke daden niet hun innerlijk weerspiegelt.

Bijna vier eeuwen na de rede van de Heiland tot de Nephieten schreef de profeteet Mormon een brief aan zijn zoon Moroni, waarin hij een opmerkelijke uitspraak over dit deel van de rede doet. De eerste negentien verzen van Moroni 7 bevatten in wezen Mormons commentaar op 3 Nephi 14:16–23. In deze brief over geloof, hoop en liefde gaat hij uitgebreid in op hoe wij het goede (mensen of denkbeelden) van het kwade kunnen onderscheiden.

Volgens Mormon bedoelde Jezus *niet* dat een slecht iemand uiterlijk geen goede werken kon doen, maar dat God die daden niet als goed bestempelde als het hart van de gever niet rein was:

‘Want ik herinner mij het woord Gods, dat zegt: Aan hun werken zult gij hen kennen; want indien hun werken goed zijn, zijn zij eveneens goed.

‘Want ziet, God heeft gezegd, dat een mens, die slecht is, niet kan doen wat goed is; want indien hij een gave offert, of tot God bidt, is het hem van geen nut, tenzij hij het doet met een oprecht voornemen.

‘Want ziet, het wordt hem niet tot gerechtigheid gerekend.

‘Want ziet, wanneer iemand, die slecht is, een gave offert, doet hij het met tegenzin; daarom wordt het hem toegerekend, alsof hij de gave had gehouden; daarom wordt hij voor God als slecht beschouwd.

Zoek de leiding van de Geest en verwacht geen volmaaktheid van de leden van de kerk.

komt bij, zo zegt Mormon, dat de uiteindelijke toets van goed of kwaad gelegen is in het feit of de daad (of de persoon) ons dichter tot de Geest van Christus brengt: ‘Alles, wat uitnodigt om het goede te doen, en overreedt in Christus te geloven, wordt door de macht en gave van Christus uitgezonden’ (Moroni 7:16).

Als jonge zendeling had ik altijd gedacht dat zij over wie Christus het hier had – die voor de rechterstoel van God verschijnen en zijn koninkrijk willen binnengaan omdat zij in zijn naam geprofeteerd hebben, duivels hebben uitgeworpen en vele wonderbare werken in zijn naam hebben gedaan (zie 3 Nephi 14:21–23) – de mensen waren die niet tot de kerk behoorden. Ik was zeer verbaasd toen ik later ontdekte dat president John Taylor had gezegd dat deze passage op de mensen in de kerksloeg, niet die erbuiten:

‘U zegt dat het op de buitenstaanders slaat? Nee, dat is niet waar. (. . .) Dit slaat op u, heiligen der laatste dagen, die zieken genezen, duivels uitwerpen en vele wonderbare dingen in de naam van Jezus doen’ (uit een toespraak tijdens de Salt Lake-conferentie op 6 januari 1879, geciteerd in *Doctrine and Covenants Commentary*, Hyrum M. Smith en Janne M. Sjodahl, Salt Lake City: Deseret Book, 1957, blz. 462–63).

Tegen hen die bij het oordeel rechtvaardig beweren te zijn

op grond van uiterlijke daden alleen, zal de Heer zeggen: 'Ik heb u nooit gekend; gaat weg van Mij, gij, die ongerechtigheid werkt' (3 Nephi 14:23; cursivering toegevoegd) – of, zoals de profeet Joseph Smith het schreef in zijn vertaling van Mattheus: 'Gij hebt Mij nooit gekend.'

De sleutel tot succes is God leren kennen: door van Hem te houden, van zijn scheppingen, door te gaan denken zoals Hij denkt, te voelen zoals Hij voelt, en te handelen zoals Hij handelt. Zoals Jezus in zijn laatste gebed voor zijn kruisiging zei: 'Dit nu is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Jezus Christus, die Gij gezonden hebt (Johannes 17:3; cursivering toegevoegd). We verkrijgen het eeuwige leven – Gods leven (zie Mozes 7:35) – door God in de ruimste zin van het woord te leren kennen, door met Hem in contact te treden, door deel te hebben aan zijn Geest en macht, door bezig te zijn met zijn werk en uiteindelijk te worden zoals Hij is.

OP DE ROTS BOUWEN

Het slot van de rede is Jezus' uitnodiging aan allen om hun huis (hun leven) op een rots te bouwen (zie 3 Nephi 14:24–27). In feite was dit ook de kern van de inleiding van de rede.

Aan het begin van de rede leerde Jezus zijn toehoorders de beginselen van geloof in Hem, bekering, de doop en de verlening van de Heilige Geest. Hij noemde deze beginselen zijn leer en zei 'dat dit mijn leer is, en wie ook hierop zal bouwen, bouwen op mijn rots, en de poorten der hel zullen hen niet overweldigen' (zie 3 Nephi 11:31–39) – een indringende vergelijking voor de bijeengekomen Nephieten, die pas hadden gezien hoe niet alleen hun huis maar ook een groot deel van hun beschaving ten onder ging in overstromingen, stormen en aardbevingen. Nu werden ze opgeroepen een nieuwe beschaving te bouwen op een zekerder fundament.

In feite is het zo dat dit laatste hoofdstuk ook gezien kan worden als een andere manier om over deze zelfde fundamentele beginselen te spreken: zich bekeren in plaats van

oordelen; geloof hebben in Christus in plaats van verborgenheden en geheimzinnige denkbeelden; zich laten dopen en zo door de enge poort gaan; en de leiding van de Geest zoeken om in de kerk en in de wereld het goede van het kwade te kunnen onderscheiden.

In zeker opzicht draait de hele rede om deze vier beginselen; in feite het hele evangelie: geloof in Christus en zijn manier van leven, ernaar streven ons leven te veranderen en meer te worden zoals Hij is, hierbij zijn hulp vragen door met verordeningen zoals de doop verbonden te sluiten, en zijn hulp te ontvangen door de gave van de Heilige Geest.

Als onderwijzer breng ik 90% van de tijd dat ik wakker ben door met het verkennen van denkbeelden, en ik sta soms versteld van de breedte en diepte van de leringen van Jezus. Alle vragen en systemen die ik bij mijn verkenningen ontdek, lijken in de vele leringen van de Meester al voorzien of aangeduid te zijn.

Wat mij echter nog meer raakt, zijn de eenvoud en beknoptheid die de kern van zijn evangelie vormen. Als alle ideologische bouwwerken die op dit simpele fundament gebouwd zijn, verwijderd worden, komt dat fundament in één basisbeginsel naar voren: dat na uitgebreid en diepgaand zoeken, we de Vader en de Heiland kunnen leren kennen.

Al het andere is een variatie op dit ene thema. Dat is de boodschap van Christus' geweldige rede tot de Nephieten, en het is een boodschap die ons als leden van de kerk zal sterken om pal te staan tegen de stromen, winden en poorten der hel die ons anders zouden vernietigen. □

Jezus nodigt ons allen uit ons huis (ons leven) stevig op de rots van zijn leer te bouwen, zodat 'de poorten der hel' ons niet zullen overweldigen.

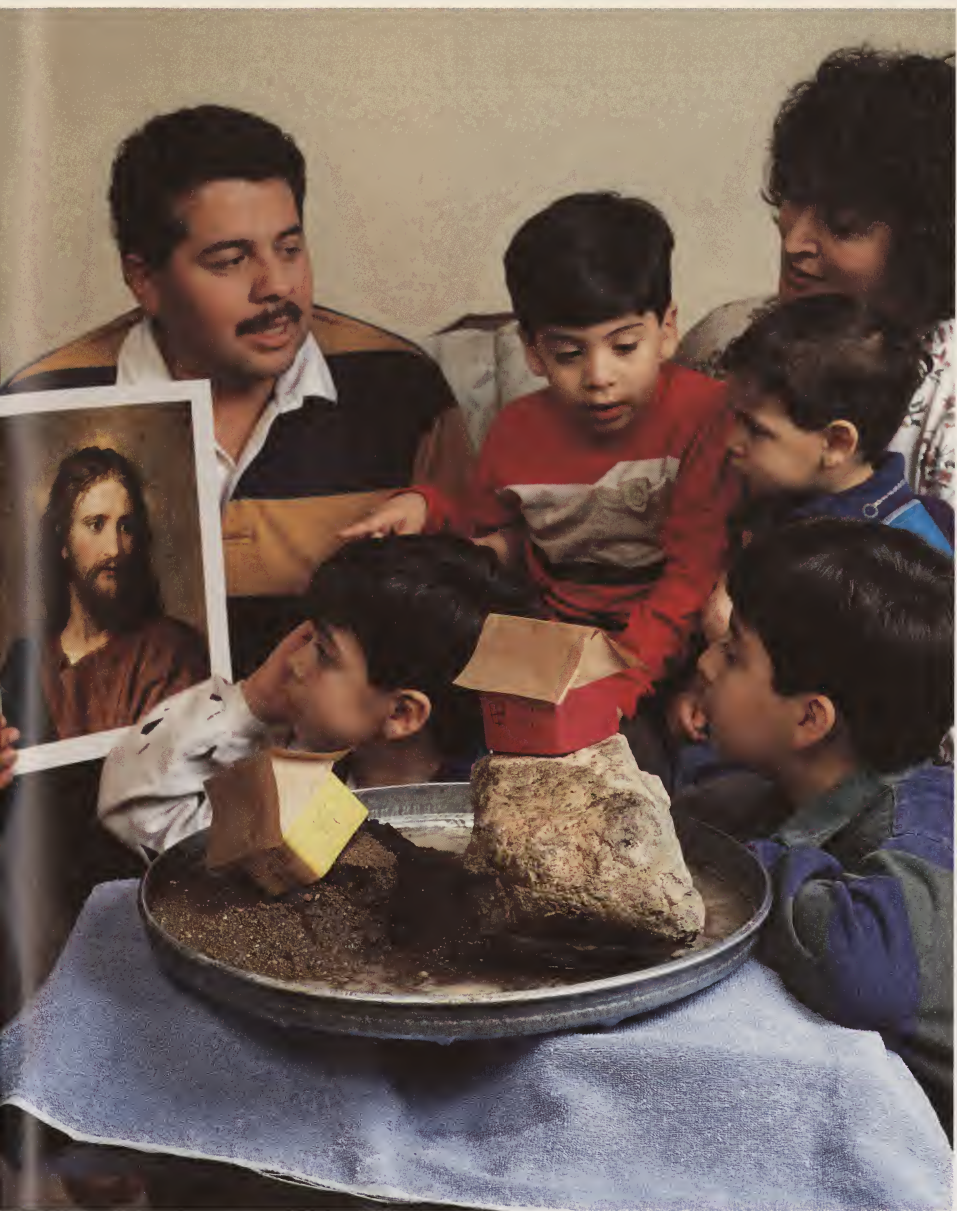

FOTO: PAMEL GREHAN, MET DANK AAN PRO INTERNATIONAL

Hong Kong verenigt oude wijsheid en moderne technologie met verrassend natuurschoon. Maar de echte parels in de kolonie zijn de mensen.

PARELS VAN HET OOSTEN

Kellene Ricks

Tony Wongs ouders vluchtten vóór zijn geboorte vanuit het communistische China naar Hong Kong. Zijn vader kon geen werk vinden in de Britse kolonie, dus 'ruilden' zijn ouders: 'Mijn vader gaf ons de fles en verschoonde onze luiers terwijl mijn moeder werkte', weet broeder Wong nog.

Ze werkte voor een paar dollar per dag, net genoeg om eten op tafel te krijgen en de huur van hun primitieve huisje te betalen. 'We hadden zelfs niet

genoeg geld voor een ventilator', vertelt broeder Wong, en in een land waar het in de zomer 32 graden Celcius wordt met een vochtigheidsgraad van haast 100% is een ventilator bijna een levensbehoefte.

Dit veranderde allemaal toen de zendelingen langskwamen. Het gezin luis-terde naar het evangelie en de achtjarige Tony en zijn ouders lieten zich in 1960 dopen. (Later volgde nog een jonger zusje op haar achtste verjaardag.) Hoewel ze heel

Boven: Tony Wong put hoop uit het evangelie nu Hong Kong een onzekere toekomst tegemoet gaat. **Rechts:** Kwok Kam Tin, op de foto met vrouw en kinderen, leert de jeugd dat het evangelie geen louter zondagse aangelegenheid is.

FOTOGRAFIE: JUSA BEGG

FOTOGRAFIE: LISA BERG

Links: Stanley Wan, hier met zijn gezin, is regionaal heractiverings-coördinator. Hij houdt toezicht op de begeleiding van nieuwe leden en zorgt ervoor dat zij zich thuis gaan voelen in hun wijk. **Onder:** Camel Lok kreeg de steun van de wijkleden toen zij als tiener lid van de kerk werd.

krap zaten, betaalde het gezin tiende. 'En binnen twee maanden had mijn moeder een extra baan en hadden we genoeg geld om een ventilator te kopen,' zegt broeder Wong. 'En in al die jaren is de Heer ons blijven zegenen.'

Hong Kong was, en is, een unieke plaats om op te groeien. Dit oord, de 'Parel van het Oosten' genoemd door vroege bezoekers die het natuurschoon en het ongewone potentieel van deze kleine oosterse uithoek zagen, biedt een zeldzame mengeling van oude wijsheid en moderne technologie. De omgeving is stil en rijk begroeid, de steden bruisen en groeien.

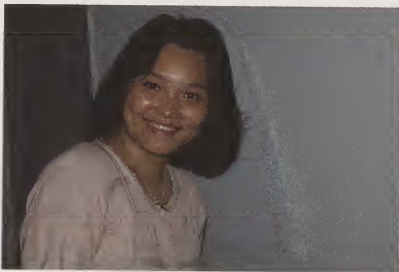
Maar de echte parels in de kolonie zijn de mensen, gepolijst en verfijnd door een geschiedenis die rijk is aan waarden en traditie en een toekomst die schittert van de uitdagingen en mogelijkheden.

De Chinese beschaving is een van de oudste ter wereld en gaat bijna vier-

duizend jaar terug. Familie, gehoorzaamheid en respect zijn fundamenteel voor dit volk, dus evangeliebeginselen die op dezelfde beginselen gebaseerd zijn, komen niet vreemd op hen over. De meeste inwoners van Hong Kong beoefenen een vorm van taoïsme, confucianisme of boeddhisme, met sterke elementen van voorouderverering.

Tong Wong, met het evangelie opgegroeid in een actief gezin, is de uitzondering die in Hong Kong de regel bevestigt. De meeste leden van de kerk zijn eerste-generatiebekeerlingen, die allemaal familieleden hebben die deze 'nieuwe' godsdienst niet begrijpen.

'Het was moeilijk,' geeft Camel Lok toe, die zelf als tiener gedoopt werd. Haar ouders vonden het goed dat ze elke week naar de kerk ging, maar Camel voelde zich vaak alleen in haar zoektocht naar geestelijke groei en waarheid.

FOTOGRAFIE: KELIENE BICKS

Onder: Chan Yue Sang, een hoge politiefunctionaris, praat graag met zijn collega's over het evangelie. **Rechts:** Caroline Kwok, hier met een van haar leerlingen, begon een avondschool voor werkende kerkleden die verder willen leren.

'Zonder mijn vrienden in de wijk had ik het nooit gekund', legt ze uit. 'De diensten op zondag gaven me echt de kracht om de week door te komen.'

Nu vinden Camel en haar man, Gary, beiden op zending geweest, steun bij elkaar en verheugen ze zich op de jaren waarin ze hun dochter met een sterke evangeliebasis kunnen opvoeden.

Andere echtparen doen hetzelfde. Bisschop Yue Sang en zijn vrouw Kit Fong hebben vier kinderen en zijn diep dankbaar voor het evangelie en de invloed ervan in hun leven.

Zeventien jaar geleden hoorde bisschop Chan, toen een 24-jarige politieagent, voor het eerst van het evangelie toen hij een Engelse les bijwoonde die door de zendingen werd gegeven.

'Ik vond het evangelie prachtig', weet hij nog. 'Toen geloofde ik niet eens in een God. Maar toen ze me leerden dat een gezin eeuwig samen kan zijn, be-

dacht ik me dat ik alles in dit leven zou geven om dat te hebben.'

Na zijn doop veranderde zijn leven sterk. Binnen zes maanden kreeg hij op zijn werk promotie. Die zomer werkte hij ook met de voltijdzendingen en onderwees hij anderen in het evangelie. Een van de onderzoekers schreef hem twee jaar later een brief waarin ze hem vroeg om een bijdrage aan het kerkgebouw dat ze in haar wijk aan het bouwen waren. Hij stuurde wat geld, zocht haar op en trouwde een jaar later met haar.

'De grootste beloning die het evangelie mij gegeven heeft, is mijn gezin', zegt bisschop Chan.

DE BELONING DELEN

Een van bisschop Chans doelstellingen is die beloning met anderen te delen. Vorig jaar nodigde hij de zendingen uit om op een maandelijks

FOTOGRAFIE: KELLINE ROKS

FOTOGRAFIE: LISA BERG

Geschiedenis van de kerk in Hong Kong

- Augustus 1852: de eerste HLD-zendingen worden naar Azië gestuurd. Op 27 april 1853 komen er drie zendingen in Hong Kong aan. Ze blijven vier maanden en keren dan naar de Verenigde Staten terug.
- 14 juli 1949: ouderling Matthew Cowley van het Quorum der Twaalf Apostelen spreekt op Victoria Peak in Hong Kong een gebed uit voor het welslagen van het zendingswerk.
- 25 februari 1950: de eerste zendingen sinds 1852 arriveren in Hong Kong en beginnen het zendingswerk.
- 13 december 1950: er worden drie mensen gedoopt. Nog geen jaar later werken er acht voltijdzendingen in Hong Kong. Politieke onrust en de Koreaanse oorlog maken verder zendingswerk onmogelijk.
- 1955: het Zendingsgebied Verre Oosten-Zuid wordt georganiseerd. Het nieuwe zendingsgebied beslaat Hong Kong, Taiwan, de Filipijnen en heel Zuidoost-Azië.
- Mei 1959: het zendingsgebied telt 102 voltijdzendingen, waarvan er 12 uit het gebied zelf komen.
- 1965: van de acht gemeenten in Hong Kong worden er zes door plaatselijke Chinese broeders geprekeerd. In december wordt het Boek van Mormon in het Chinees gedrukt.
- 1966: in Yuen Long, een stad in de New Territories, wordt het eerste kerkgebouw voltooid.
- 1 november 1969: het Zendingsgebied Hong Kong-Taiwan wordt georganiseerd.
- 1 januari 1971: het Zendingsgebied Hong Kong-Taiwan wordt gesplitst in de zendingsgebieden Hong Kong en Taiwan.
- 1974: de Leeren Verbonden wordt in het Chinees gedrukt.
- Augustus 1975: president Spencer W. Kimball bezoekt de Britse kolonie tijdens een gebiedsconferentie.
- 25 april 1976: een deel van het Zendingsgebied Hong Kong wordt een ring, met een ledental van 3410.
- Mei 1980: de Ring Hong Kong wordt gesplitst. De twee ringen samen tellen meer dan 9000 leden.
- November 1984: er worden nog twee ringen gevormd, en het ledental van de kerk bereikt de 13.000. (In dit jaar wordt ook de Taipei Taiwan-tempel voor Chineestalige leden ingewijd.)
- 1990: de kerk blijft groeien. Momenteel zijn er zo'n 17.000 leden in Hong Kong, met 4 ringen, 23 wijken en 5 gemeenten. □

trainingsbijeenkomst van de politie een presentatie over het gezin te houden. Die presentatie omvatte instructies voor onderwijs thuis, welzijnswerk, gezinsraad, en persoonlijke gesprekken met de kinderen. Ook het gezinsavondsprogramma werd geïntroduceerd. Als gevolg daarvan werd een van bisschop Chans collega's lid van de kerk, en anderen tonen belangstelling.

Lih Hang, de oudste zoon van de familie Chan, wordt in 1997 negentien. Hij spaart en maakt nu al plannen voor een zending. Een van de problemen bij het zendingswerk in Hong Kong is de Chinese taal. Er worden hier vele dialecten gesproken, waarbij Cantonees de meest voorkomende is. Alle dialecten hebben geluiden en tonen die moeilijk aan te leren zijn, waardoor zendelingen uit de streek zelf het effectiefst zijn bij het zendingswerk. Het aantal plaatselijke zendelingen heeft de afgelopen jaren gevarieerd tussen een derde en meer dan de helft van het aantal zendelingen dat in Hong Kong werkzaam is. Naarmate het ledental in de kolonie toeneemt, zullen dat er meer worden.

Nog een probleem dat niet alleen in dit gebied voorkomt, is het vasthouden van de bekeerlingen en heractiveren van minder-actieve leden. Twee jaar geleden werd Stanley Wan geroepen als regionaal heractiveringscoördinator. Broeder Wan, die nauw met de ringpresidenten en zendingsleiders van de wijken samenwerkt, volgt alle nieuwe

bekeerlingen zorgvuldig en ziet erop toe dat ze de lessen voor nieuwe leden krijgen en in hun nieuwe wijk opgenomen worden.

'We proberen met mensen bezig te zijn, niet met cijfers', legt broeder Wan uit. 'We nemen de naam van elke dopeling in ons bestand op. We gaan na of deze nieuwe leden het priesterschap hebben ontvangen (als het om een man gaat), of ze een roeping hebben, en of ze huisonderwijs krijgen.' Ook krijgen de priesterschapsquorums en hulporganisaties de opdracht om per maand één minder-actief lid op te zoeken, en de leiders brengen tijdens de vergadering van de wijkraad verslag uit van het contact met die persoon.

Daarnaast wordt de nadruk op het huisonderwijs gelegd. 'Dat is moeilijk voor ons', zegt broeder Wan. Omdat de ruimte beperkt is en er soms meerdere generaties van een familie in een klein huis wonen, gebeurt het vaak dat de huisonderwijzers een lid thuis bezoeken terwijl ze omringd worden door familieleden die tv-kijken of *mahjong* [een Chinees spelletje] spelen. Dit probleem wordt opgelost door in een nabijgelegen park of in de kerk met de leden te spreken.

Naarmate de bekeerlingen in Hong Kong groeien en vooruitgang maken, doet de kerk dat ook, zegt Patrick Cheuk, leerkracht bij de kerkelijke onderwijsinstellingen. 'De mensen maken een ontwikkeling door', legt hij uit. 'Het is net als met kinderen: eerst zijn ze in veel opzichten van hun ouders afhan-

kelijk, maar naarmate ze ouder worden, kunnen ze steeds meer zelf.

'De kerk in Hong Kong begint volwassen te worden. Veel jongeren komen thuis na een studie in het buitenland, en er komen steeds meer teruggekeerde zendelingen bij. De kerk zal zeer gebaat zijn bij hun toewijding en ervaring. De mensen worden op de toekomst voorbereid.'

Broeder Cheuk is zelf een goed voorbeeld van een ervaren en toegewijde eerste-generatiebekeerling. Na zijn doop en zijn zending studeerde hij aan Ricks College in Rexburg (Idaho) en studeerde later af aan de Brigham Young University. Hij wilde in de Verenigde Staten werk zoeken, maar voelde zich gedrongen naar zijn vaderland terug te keren.

'Als je Hemelse Vader wil dat je ergens iets doet, dan zorgt Hij er wel voor dat je er komt', zegt broeder Cheuk grinnikend. 'Ik stond niet te springen om terug te komen, en het zijn een paar moeilijke jaren geweest. Maar ik twijfel er niet aan dat ik hier op de juiste plaats zit en doe wat ik moet doen.'

EVENWICHT TUSSEN OUD EN NIEUW

De jeugd in Hong Kong staat voor de moeilijke taak om een evenwicht te vinden in een samenleving die tussen oud en nieuw zweeft. In een gemeenschap met een diepgewortelde traditie van loyaliteit aan de familie, komen de jonge mensen bijna instinctief tegemoet aan de wensen van hun ouders.

Onder: Zoals in vele steden van de wereld doen de inwoners van Hong Kong hun inkopen op de markt. **Rechts:** Patrick Cheuk, leerkracht bij de kerkelijke onderwijsinstellingen, ziet dat de kerk haar voordeel doet met de ervaring en toewijding van haar jonge mensen.

Toch wordt er ook aan hen getrokken door een bijna even sterk verlangen om mee te komen in wat zij als een groeiende en veranderende wereld zien.

De kerkleiders helpen de jongeren deze balans te vinden. Sinds 1969 wordt er door de kerkelijke onderwijsinstellingen seminarie en instituut gegeven, en dit geeft de tieners en jonge alleenstaanden de kans om om te gaan met mensen die dezelfde waarden en overtuiging hebben.

In deze cursussen leren de jongeren dat het evangelie niet alleen maar een zondagse aangelegenheid is, zegt Kwok Kam Tin, waarnemend assistent-gebedshoofd van de kerkelijke onderwijsinstellingen.

'Ze kunnen de hele week leren en studeren en genieten van elkaars vriendschap en steun', zegt broeder Kwok. 'In de lessen proberen we ze inzicht te geven in het doel van het leven, de reden waarom we hier zijn. We stre-

ven allemaal naar een eeuwig perspectief en de kracht om de geboden te onderhouden, elkaar te steunen en lief te hebben en anderen over het evangelie te vertellen.'

KRACHT IN ELK

Deze dingen zijn niet altijd gemakkelijk in een wereld waarin soms alleen maar geld en bezit lijken te tellen.

'Geld en alles wat je ermee kunt kopen, is heel zichtbaar hier', zegt Caroline Kwok, afgestudeerd aan de Brigham Young University. 'Volgens mij is materialisme een van de grootste problemen waar wij als leden mee geconfronteerd worden. De media proberen ons voortdurend wijs te maken dat we allemaal gelukkig zouden zijn als we de goede kleren hadden, de goede spullen, genoeg geld.'

En toch, hoewel er in Hong Kong grote huizen staan, is het voor de mees-

FOTOGRAFIE: KELLYNE KONG

FOTOGRAFIE: JUSA BERG

te inwoners een hele opgave om genoeg geld te verdienen om een kleine flat te kunnen betalen in een van de vele betonnen nieuwbouwwijken. 'De meeste leden hebben een modaal of beneden-modaal inkomen', geeft zuster Kwok aan. Zuster Kwok, die een doctoraat in de pedagogie heeft, denkt dat scholing een sleutel is tot de oplossing van de financiële problemen van kerkleden. De kinderen in Hong Kong krijgen negen jaar lang gratis onderwijs, maar toegang tot hogere opleidingsinstituten is een ware concurrentieslag.

Zuster Kwok is een avondschool begonnen waarin kerkleden terecht kunnen die overdag werken maar 's avonds verder willen leren. In de leerstof worden wereldlijke kennis en evangeliebeginselen samengebracht, met nadruk op analytisch denken. 'Ieder heeft de kracht in zich om vooruitgang te maken en te groeien', zegt zuster Kwok. 'Aan ons de taak om er met de hulp van de Heer en met zelfvertrouwen gebruik van te maken.'

HET OVERGANGSJAAR 1997

De inwoners van Hong Kong, al of geen lid, staan maar een paar jaar af van nog een ander uniek probleem: een grote verandering van regering.

De kleine Britse kolonie is de afgelopen 94 jaar van China gepacht en zal in 1997 weer onder Chinees bestuur

komen (zie begeleidend artikel, blz. 45).

'Dat is een groot probleem', geeft bisschop Chan toe. 'Velen zijn nerveus, bezorgd, bang. Ik was ook bezorgd.' Bisschop Chan, die zich afvroeg of hij een emigratievisum voor zichzelf en zijn gezin moest aanvragen, wendde zich tot de Heer om leiding.

'In Ether 2 staat een vers dat mij toen hielp,' legt hij uit, 'vers 12: "Ziet, dit is een verkieslijk land, en welke natie het ook zal bezitten, zal vrij zijn van slavernij en van gevangenschap, en van alle andere naties onder de hemel, indien zij slechts de God van het land wil dienen, die Jezus Christus is, die is geopenbaard door de dingen, die wij hebben geschreven."

'Ik weet wel dat deze belofte werd gegeven aan mensen die toen in Amerika woonden, maar ik geloof dat de mensen in Hong Kong er ook troost en rust uit kunnen putten. Als we Jezus Christus blijven aanbidden, geloof ik dat Hij bij ons zal zijn.'

Andere delen bisschop Chans overtuiging. Caroline Kwok weet nog hoe ze op 4 juni 1989 op het nieuws zag hoe de Chinese overheid op de demonstrerende studenten in Beijing reageerde.

'Ik ging meteen naar mijn kamer, knielde en vroeg de Heer of Hij wist wat er in China gebeurde. Natuurlijk wist Hij dat. Die bevestiging gaf mij veel troost en gemoedsrust.'

Broeder Tony Wong werd gevraagd tijdens een priesterschapsleidersver-

gadering te spreken. 'Ik denk dat het ringpresidium mij wilde laten spreken over de vraag of emigratie goed of verkeerd was. Maar ik wist het niet,' zegt hij. Hij las boeken, zocht teksten op en bereidde zich twee weken lang voor, maar de avond voor de vergadering wist hij nog steeds niet wat hij zou gaan zeggen.

'Ik besloot dat ik wat moest doen, dus knielde ik en bad. Toen sloeg ik de Schriften open.'

Weer bood Ether troost en een antwoord: 'Daarom mag een ieder, die in God gelooft, met zekerheid op een betere wereld hopen, ja, namelijk op een plaats ter rechterhand Gods' (Ether 12:4).

'De reden voor emigratie is het zoeken naar een betere wereld,' legt broeder Wong uit. 'De mensen denken dat het ergens anders veiliger, beter, fijner zal zijn. Deze tekst deed mij iets beseffen. Toen ik op die priesterschapsvergadering sprak, had ik het niet over emigratie, maar over geloof in God en Jezus Christus.'

'Als je me vraagt of ik ga emigreren, zeg ik nee. De mensen zijn bezorgd en bang, maar we vergeten dat we het evangelie van Jezus Christus hebben; wij hebben de Helper. Het evangelie biedt hoop en de zekerheid dat Hemelse Vader weet wat er aan de hand is en dat Hij alles stuurt.' □

WETENSWAARDIGHEDEN OVER HONG KONG

Land. Momenteel is Hong Kong een Britse kolonie van ongeveer 1000 km² aan de zuidkust van China. Hong Kong bestaat uit verschillende landmassa's: een stukje van het Chinese schiereiland dat aan de provincie Guangdong grenst, twee grote eilanden en meer dan tweehonderd kleinere eilandjes.

Geschiedenis. China gaf het eiland Hong Kong in 1842, na de Opiumoorlog, aan Groot-Brittannië over. Kowloon, het schiereiland, werd in 1860 deel van de kolonie. In 1898 verpachtte China de New Territories, van Kowloon tot aan de Chinese grens, aan Groot-Brittan-

nië voor 99 jaar. Deze overeenkomst vervalt in 1997. In december 1984 ondertekenden beide regeringen een verklaring waardoor Hong Kong op 1 juli 1997 een bijzondere provincie van China wordt. De overeenkomst komt hierop neer dat de sociale, economische, wettelijke en andere structuren van Hong Kong vijftig jaar voortgezet zullen worden.

Economie. Koopvaardij, handel en industrie zijn essentieel voor Hong Kong, wat in het Chinees 'Geurige haven' betekent. Het is een vrije haven; er worden geen invoer- of uitvoerrechten geheven. Per inwoner is

Hong Kong een van de tien sterkste handelsgebieden ter wereld; 36% van de inwoners werken in productie. Toerisme is ook een belangrijke bron van inkomsten.

Volk. Tijdens de Japanse bezetting van Hong Kong in de Tweede Wereldoorlog liep de bevolking van de kolonie terug naar 600 000. Na de oorlog trokken grote groepen mensen ernaartoe. Tegenwoordig is het inwonertal ongeveer 5 800 000, met 4318 mensen per vierkante kilometer. Meer dan 60% van die mensen woont in de stad. Ongeveer 98% van de bevolking is van Chinese afkomst. □

Geri Christensen

IETS GROOTS DOEN

Ik denk dat iedereen zich wel graag belangrijk wil voelen en iets wil doen wat de wereld niet zal vergeten – iets wat de loop van de geschiedenis verandert en legendarisch wordt omdat het zo'n enorm effect op de samenleving had. Toen ik nog tiener was, wilde ik dat ook graag.

Natuurlijk kon ik dromen van rijkdom en roem, van een grote wetenschappelijke ontdekking doen, of van de eerste vrouw op de maan zijn, of van presidente van de Verenigde Staten worden. Maar om de een of andere reden wist ik dat dat alles niet erg waarschijnlijk was – niet voor mij tenminste.

Ik was niet wat je noemt een uitblinker. Ik kon prima volgen, maar niet leiden. Ik wist dat ik nooit klasvertegenwoordigster zou worden, of een wedstrijd of talentenjacht zou winnen, en bij sport was ik te onhandig om uit te blinken. Niet dat ik het niet probeerde of dat het me niks kon schelen. Ik was gewoon verlegen en had geen zelfvertrouwen. Dus hoe kon iemand als ik dan iets groots doen?

Ik vroeg m'n moeder hoe ik 't beste iets groots voor de wereld kon doen. Ze zei dat het afmaken van dit schooljaar zonder onvoldoendes op m'n rapport zeker iets groots was als ik ooit naar de universiteit wilde. Ik wist dat dat waar was, maar dat was niet wat ik in gedachten had.

Toen m'n ideeën uiteindelijk opraakten en ik de hoop begon te verliezen, vroeg ik het aan de Heer. Ik vroeg Hem om mij te helpen iets te vinden waar je geen bijzondere talenten of vaardigheden voor nodig had, maar wat mij het gevoel zou geven dat ik iets zinvols deed. Niks schokkends – gewoon iets wat bij me paste.

Niet lang daarna kreeg ik een briljant idee. Het was zo perfect dat ik wist dat het wel geïnspireerd moest zijn – zelf was ik er nooit op gekomen. Dat idee was om van alle mensen die ik regelmatig zag de naam te weten te komen, en ze dan bij de naam te begroeten als ik ze zag.

Ik begon in m'n eigen buurt en leerde ieders naam – zelfs van de kinderen en hun beesten. Toen leerde ik alle namen van de leden van mijn wijk uit m'n hoofd. Toen dat gelukt was, begon ik aan m'n school.

Het was een grote school in een grote stad en het duurde even, maar het lukte. Ik lette niet op ras of sociale achtergrond. Eerst vond ik het een beetje gek om mensen bij de naam te begroeten die ik niet eens kende, en ik stond een paar keer voor schut toen ik een verkeerde naam gebruikte. Maar na verloop van tijd werd ik er beter in.

Het werd een spelletje om te kijken hoeveel namen ik op

Toen ik m'n best deed om de mensen om me heen te leren kennen, besepte ik dat ik ze niet alleen bij de naam kon noemen, maar ook 'vriend' kon noemen.

een dag uit m'n hoofd kon leren. Af en toe keken mensen vreemd op en vroegen ze dingen als: 'Probeer jij een vriendschap te winnen of zo?' Maar over het algemeen leek het alsof iedereen het wel leuk vond.

Was het groots? Ik denk het wel. Op een keer zei broeder Barton, de oudste man van de wijk, tegen me: 'Jongedame, volgens mij ben je de enige in deze wijk die mijn naam kent. Ik vind het echt leuk dat je met me praat en weet wie ik ben.' Ook vond ik op een dag een anoniem briefje aan m'n boekenkastje op school. Er stond op: 'Bedankt dat je me vandaag gedag zei. Ik ben nieuw op school en ik dacht dat niemand wist hoe ik heette. Bedankt dat je me het gevoel hebt gegeven dat ik welkom ben.'

Ik ging zelfs mensen aardig vinden die ik eerst onvriendelijk of arrogant vond. Toen ik aardig tegen ze ging doen en ze bij de naam noemde, deden ze meestal heel aardig terug.

Maar dit alles had nog wel de meeste invloed op mijzelf. Mijn hele houding veranderde. Ik voelde me niet meer middelmatig of gewoon. Ik voelde me een bijzonder iemand die iets zinvol deed omdat ik anderen hielp. Ik zag ze opklaren als ik hun naam noemde en ze met een glimlach begroette. Het was misschien niet groots voor hen, maar met de hulp van de Heer was het heel groots voor mij. □

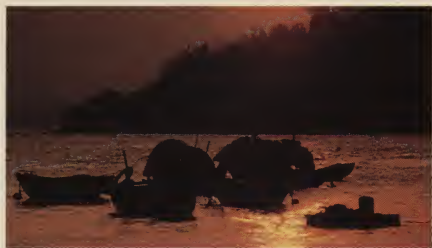

Gary Kapp, **Alma's bekering**

Toen Alma de jonge en de vier zoons van Mosiah rondgingen 'om de kerk van God te verdelligen (...) ziel, de engel des Heren verscheen aan hen; (...) en hij sprak als met de siem des dorders (...). En zo groot was hun verwondering, dat zij ter aarde vielen' (Mosiah 27:10-12).

© 1990 Alan en Karen Ashton

Hong Kong, een Britse kolonie van ongeveer 1000 km² aan de zuidkust van China, wordt geconfronteerd met de uitdaging eeuwenoude tradities en de eisen van een wereld die voortdurend verandert, in evenwicht te houden. Hoe kijken de heiligen der laatste dagen tegen deze uitdaging aan, hoe gaan zij om met de onzekerheid nu de kolonie in de nabije toekomst in Chinese handen overgaat? (Zie 'Parels van het Oosten', blz. 34.)

PB MA 9209 GE

92989 120

DUTCH